

33788, #, B, 65

59/89

DUHOVNA LEKARNA

za vse,
ki hočejo večno živeti.

Podučna knjižica

katero je izdal

dr. Ernest M. Müller

skoč Linski.

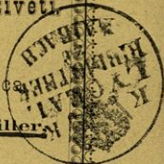
Poslovenil

Fr. Zbašnik,
župnik.

V LJUBLJANI, 1889.

Založila »Katoliška Bukvarna«.

Tisk »Kat. Tiskarne«.

DUHOVNA LEKARNA

za vse,
ki hočejo večno živeti.

Podučna knjižica,
katero je izdal
dr. Ernest M. Müller,
škof Linški.

Poslovenil
Fr. Zbašnik,
župnik.

V LJUBLJANI, 1889.

Založila »Katoliška Bukvarna«.

Tisk »Kat. Tiskarne«.

Štev. 2514.

Knjižica z naslovom „Duhovna lekarna“ . . .
se vrača z dovoljenjem, da se sme natisniti.

Kn.-škof. ordinarijat Ljubljanski,
dné 28. decembra 1888.

Jakob l. r.
knezoškof.

Predgovor.

Sveti škotje, kakor Frančišek Salezij, Alfonz Ligvorjan, so spoznali, da se dobro vjema s škofovsko njih službo, lahko umevne spise izdelovati v poduk in spodbudo vernega ljudstva. Ne bo se torej kdo čudil, ako na svetlo dam knjižico, ktera je v zelo prostem jeziku pisana, obsega za krščansko življenje najvažnejše resnice z mnogimi zgledi, in jih obrača dejanskemu življenju v prid. Kakor se razvidi že iz napisov, oblekel sem te resnice v podobe in prilike, da bi bile vabljivejše, in da s tem bralcem pomnožim mičnost in korist. Te podobe in prilike so večjidel vzete iz sv. pisma in spisov sv. cerkvenih učenikov in že zato ozira in premišljevanja vredne. Ker so

po mojem prepričanju krepke in jedrnate knjige najboljše in najkoristnejše, prizadeval sem si, krepko in kratko, prosto in jasno z malo besedami veliko povedati. Naj bi ta knjižica prav mnogim koristila. Ako se ne motim, bodo tudi duhovni pastirji v njej našli kaj dobrega zá-se.

Bog, Gospod, blagovoli v svoji dobroti milostno ozreti se na to skromno knjižico in nakloniti ji veliko bralcev, ter vse bogato blagosloviti s svojimi milostmi!

V Linc u, 8. grudna 1887.

Pisalec.

Drugemu natisu je prečastiti gospod pisatelj pridjal še naslednje besede k »Predgovoru« :

Ljubi Bog bodi slavljen, kateri je blagoslovil to knjižico tako, da je bil prvi natis z 2000 knjižicami spečan v še ne popolnem 14 dnevih. Pomnožil sem drugi natis z nekterimi dostavki, nekaj manjšimi,

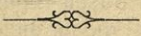
nekaj večjimi, ki bi utegnili bralcem koristni biti, in sem sklepu dal drugo obliko.

Dobri Bog naj tudi ta pot blagoslovi to ponižno knjižico na njenem potovanji po svetu v svojo čast in v duhovni prid prav mnogim!

V Linc u, meseca sušca 1888.

Milostni gospod pisatelj škof Ernest Müller je kmalo po tej drugi izdaji umrl; svesti pa smo si, da slovenski prevod zato ne bo manj, ampak še bolj vabljev. Da spoznajo Slovenci vrednost te knjižice, naj še povemo, da je bil ves drugi natis, t. j. 4500 knjižic, razprodan v pol leta. Pred nekoliko tedni izšel je že tretji nemški natis.

V Ljubljani, meseca januarija 1889.

Vvod.

I. Kako je umeti naslov te knjižice?

Čuden naslov, porečeš, ljubi moj bralec: „Duhovna lekarna“! Je-li najti kje taka lekarna? In pa še lekarna „za vse, ki hočejo večno živeti“! Kdo more na svetu večno živeti? — Hočem ti precej potrebno pojasniti.

Najprej moram opomniti, da bolezni niso samo telesne, ampak tudi dušne, in te so grehi; zato molil je kralj David k Bogu: „Gospod, usmili se me; ozdravi mojo dušo, ker tebi sem grešil!“ (Ps. 40, 5.) Kakor je veliko bolezen telesnih, tako je tudi veliko bolezen dušnih; dušna bolezen je napuh ali prevzetnost, dušna bolezen je lakomnost, dušna bolezen je nečistost itd. Razločujemo lahke in hude bolezni, ravno

tako odpustljive in velike ali smrtne grehe. In kakor za bolno telo, tako imamo zdravila tudi za dušo, ki je po grehih obolela; ta zdravila za dušo so duhovne lastnije, ker so namenjena za dušne bolezni, duši v zdravje. Pa kako zelo se razločujejo telesna in duhovna zdravila tudi po svoji moči in nasledkih! Zdravila ne morejo vseh telesnih bolezni ozdraviti, duhovne bolezni pa morejo ozdraviti se vselej in brez izjeme z zdravili Jezusa Kristusa. — Glej, krščanski bralec, vsa ta zdravila skupaj so nekaka lekarna, ktero je vstanovil Jezus, božji zdravnik, in sicer „duhovna lekarna“, ker so zdravila, ktera v sebi ima, duhovna. Sedaj veš, kaj se pravi: duhovna lekarna.

Ta lekarna je namenjena vsem, ki hočejo večno živeti. Moremo in tudi hoteti moramo večno živeti, ne na zemlji, ampak v nebesih. Apostolsko vero sklepamo z besedami: Verujem v večno življenje, in katekizem uči o tem: verujemo in spoznavamo s temi besedami večno izveličanje, s katerim bodo svetniki in izvoljeni v nebesih plačevani. Večno

življenje je torej nebeško izveličanje. Zato govori sv. evangelij: „Pravični pojdejo v večno življenje“ (Mat. 25, 46), to je, v večno nebeško zveličanje. V peklu je večna smrt, ker pogubljeni — grešniki — tam večno od Boga ločeni živé, v vnanji temi, v vednih mukah in trpljenji; zato tudi sv. pismo govori, da so pogubljeni pokopani v peklu. (Luk. 16, 22.)

Po večnem življenji dolžni smo z vsem srcem hrepeneti, za večno življenje dolžni smo z vsemi močmi prizadevati si, kajti ono je naš poslednji namen. Eden makabejskih bratov, ktere je kralj Antijoh neusmiljeno mučil zavaljo njih zvestobe do božje postave, govoril je v poslednjem pojemanji temu trinogu: „Ti prehudobnež nas sicer sedaj moriš; ali kralj sveta nas bo, ker mremo zavaljo njegovih postav, ob vstajenji obudil k večnemu življenju.“ (II. Makab. 7, 9.) Večno življenje bodi tedaj tudi naše upanje, naše hrepenenje in spodbuja naj nas, da Bogu zvesto in stanovitno služimo do konca.

Glej, pobožni bralec, pomočki za večno življenje, za večno zveličanje so v

duhovni lekarni. Predno pa to dragoceno lekarno opišem, moram nekoliko podučiti te o zdravniku in bolniku.

2. Zdravnik in bolnik.

Ko je Jezus Kristus vidno na zemlji bival, dajal je slepim, da so videli; gluhim, da so slišali; mutastim, da so govorili; očiščeval je gobove, ozdravljaj vodenične, mrtvoudne in druge bolnike, vse na čez-naraven način. Ozdravljaj pa ni le na telesu bolnih, temveč tudi take, ki so bili na duši bolni, je ozdravljaj in reševal za večno življenje „Kolikanj več je to, da je ozdravljaj duše od pregrehe, kakor da je ozdravljaj bolezni umrljivih teles,“ pripominja sv. Avguštin.¹⁾

Gospod pa je še zmiraj veliki dušni zdravnik, od ktereга izhaja ves blagor. Ker pa ne živi več med nami na zemlji, postavil je dušne zdravnike svoje namest-nike, papeža in temu podložne škofo in mašnike, kterim je dal svojo oblast in pravico, ljudi ozdravljati in reševati z

¹⁾ In Joan. Tract. 17.

izveličanskimi pripomočki, ktere je On zapovedal.

Kdo pa je bolnik? Vsak grešnik; in ker v mnogem grešimo vsi¹⁾ in vrhu tega, dokler živimo, kot rane na sebi nosimo nasledke izvirnega greha, otemnenje uma, poželjivost, nagnenje k hudemu, oslavljenje naše volje za dobro, smo tedaj vsi bolj ali manj bolni na duši. Da, ves svet je velika bolnišnica. Kakor na zemlji ni popolnega telesnega zdravja, da bi ne moglo se boljše želeči, tako tudi ni popolnega dušnega zdravja, ki bi ne imelo nobene napake; to popolno zdravje bomo imeli še le v nebesih; to zdravje, kakor govori sv. Bonaventura, je zdravje nebeškega veličastva.²⁾ Zato je duhovna lekarna vsem namenjena, če ravno niso vsi posamezni izveličanski pomočki vsakemu posebej potrebni.

Če hoče bolnik ozdraveti, mora zdravila rabiti. Gobovemu Naamanu je prerok Elizej rekel: naj gre k reki Jordanu in naj se umije sedemkrat, tedaj bo ozdra-

¹⁾ Jakob 3, 2.

²⁾ Com. in IV. lib. Sent. Proem.

vel in bo očiščen. Začetkom Naaman tega zdravljenja (da se tako izrazim) ni hotel rabiti, potem pa je dal pregovoriti se svojemu slugi, da je šel k Jordanu in umil se; spolnila se je prerokova beseda in Naaman je bil zdravejši, kakor poprej, — na prečuden način.¹⁾ Ko bi preroka ne bil ubogal, ne bil bi ozdravel. Tako moramo tudi mi vestno rabiti izveličanske pomočke, ktere je Jezus svoji cerkvi izročil in jih njegovi namestniki nam ponujajo; drugače ne bomo duhovno ozdraveli, niti dosegli večnega zveličanja svoji duši. „Bog, kateri te je ustvaril brez tebe, te ne more zveličati brez tebe,“ veli sv. Avguštin.

3. Iz česa je duhovna lekarna.

Sv. Duh govori po modrem Sirahu: „Zdravnik ozdravlja in bolečine zmanjšuje: lekarničar pa dela sladka zdravila in napravlja zdravilna mazila.“²⁾ V duhovnem smislu zdravila in mazila, kakor razlaga

¹⁾ 4. Kralj. 5.

²⁾ Sirah 38, 7.

sv. Bonaventura,¹⁾ pomenijo sv. zakramente, ktere je Jezus Kristus, božji duš zdravnik, v svoji premilosrčni ljubezni sam postavil v naše izveličanje.

Resnično, sveti zakramenti so zdravilni ali koristni pomočki, ker nekteri delé nam posvečujočo gnado in izbrisujejo grehe, ki so dušne bolezni, in ta zakramenta sta sv. krst in sv. pokora; drugi pa pomnožujejo nam posvečujočo gnado in torej tudi duhovno življenje, duhovno zdravje naše duše; in ti zakramenti so: sv. birma, sv. Rešnje telo, sv. poslednje olje, sv. mašnikovo posvečevanje in sv. zakon. Pa ne samo zdravilni, temveč tudi zelo sladki in prijetni pomočki so sv. zakramenti, ker dajejo nam, ako jih vredno in pobožno prejemamo, sladak dušni pokoj, nadzemeljski mir, duhovno veselje, veselo srcé in radostno upanje, da pridemo v nebesa.

Najmočnejši in sladkejši pomoček pa je zakrament presvetega Rešnjega telesa. Najmoč-

¹⁾ Com. in IV. Sent. Proem.

nejši pomoček je, kajti tridentinski zbor uči, da ta zakrament reši nas odpustljivih grehov in varuje smrtnega greha,¹⁾ in Jezus sam pravi: „Kdor jé od tega kruha, bo živel vekomaj,“²⁾ hrani dušo in daje jej veliko moč, da se ustavlja vsem skušnjavam; množi pa tudi življenje in zdravje duši. Ta zakrament je vrhu tega najsladkejši pomoček, ker po besedah naše sv. cerkve ima v sebi vso prijetnost in sladkost. Kako bi pa tudi moglo drugače biti? Saj pri sv. obhajilu prejemamo našega najljubeznjivejšega Odrešenika Jezusa Kristusa, studenec vsega veselja, vse tolažbe in vse sladkosti. „Ni boljšega, kakor je Jezus,“ pravi sv. Ignacij.

Kako zdaten pomoček v izveličanje je daritev presv. maše! Daje nam neštevilne gnade, posebej grešnikom gnado pokore in poboljšanja, pravičnim gnado stanovitnosti v dobrem.

Zdrava in sladka zdravila so tudi nauki Jezusa Kristusa. Te nauke sv. Pavel imenuje „zdrave nauke“, ker le

¹⁾ Sess. 13. cap. 2.

²⁾ Jan. 6, 51.

to v sebi imajo, kar je svetega in izve-
ličavnega, in ker zmiraj bolj ozdravimo
in močnejši prihajamo na svoji duši in
večno življenje kedaj dosežemo, če te
nauke spolnujemo. Pa tudi prijetna
in sladka zdravila so božji nauki; slad-
kejši so ti nauki dobri in čisti duši, ka-
kor méd in satovje ustim, kakor govori
kraljevi prerok. Moč in dobrodelnost tega
božjega zdravila je z neštevilnimi dru-
gimi skušal sv. Avguštin; bil je poprej
krivoverec in velik grešnik, pa po pri-
digah sv. Ambroža, ki je bil škof v Mi-
lanu, bil je ozdravljen zmot in grehov;
— postal je potem velik svetnik in eden
največjih učencikov sv. cerkve. Sam je
rekel pozneje: „Vsaka dušna bolezen ima
v sv. pismu svoje zdravilo.“¹⁾ To božje
zdravilo mašniki vedno v pridigah in
krščanskih naukih delijo vernim v ozdrav-
ljanje in posvečevanje njihovim dušam.
Zato pravi škof posvečencem pri sv. ma-
šnikovem posvečevanju: „Vaš nauk naj
bo duhovno zdravilo Božjemu
ljudstvu.“

¹⁾ Serm. in psalm. 36.

Kratko hočem še opomniti, da so tudi posvečevanja in blagoslovi sv. cerkve izveličanski pomočki.

Vidiš, ljubi bralec, kako dragocena in veličastna je duhovna lekarna, koja ima toliko nebeških zdravil. Kako zelo smo dolžni hvaležni biti neskončno dobrotljivemu srcu našega božjega Odrešenika! — Sedaj dobro veš, kje se nahaja ta lekarna. Kaj ne? v katoliški cerkvi, in samo v njej!

Prvi del.

Branila proti dušnim boleznim.

I. Ogibaj se okuženja.

Bog je bil zapovedal Izraelcem, naj ne delajo prijateljstva s prebivalci dežele kananejske, da ne bodo zapeljani od teh narodov v malikovalstvo in nečistost.¹⁾ Ker pa Boga niso ubogali, zašli so v malikovanje in najnesramnejše pregrehe, in bili so zato tudi od Boga kaznovani. Hudobne družbe so kužne; ogibaj se kuge, ogibaj se hudobnih družb. Pregovor pravi: Kdor se z garjevimi peča, dobi garje. Kdor se s pregrešnimi ljudmi druží, bo sam pregrešen. Sv. pismo veli: „Kdor se dotakne smole, se osmolí, in kdor se peča s prevzetnežem, se

¹⁾ 2. Moz. 34, 12.

b o prevzetnosti navzel.“¹⁾ Isto velja tudi za vse druge pregrehe. Hudobne tovaršije popačijo dobro vedenje. Sv. Avgustin pripoveduje od sebe, da je pred svojim spreobrnjenjem h krščanski veri pečal se s pregrešnimi, ki so se hvalili s svojimi sramotnimi deli, in da je s tem zapeljan, brez strahu in sramožljivosti grešil.²⁾ Kako mnogi mladenči bi ostali bili pobožni in čednostni, ko bi se ne bili družili z razujzdanimi fanti! Koliko hišnih očetov bi bilo dobrih gospodarjev, vrlih mož, skrbnih odgojiteljev svojih otrok, ko bi se bili varovali tovaršije in zabave s poželjivimi in razujzdanimi ljudmi! Kako mnogi katoliki bi bili trdni v veri in goreči, ko bi se ne bili pridružili liberalnim, le po imenu — katolikom!

Od kod pač izhaja, da so hudobne družbe tako pogubljive? Iz dveh vzrokov: 1. ker od natore radi delamo to, kar delati vidimo druge, in 2. ker smo bolj k hudemu, kakor k dobremu nagnjeni. Če

¹⁾ Sirah 13, 1.

²⁾ Confess. lib. I. cap. 5.

se pobožen človek prijateljsko pečá s pregrešnim, studi se mu začetkom hudo, ktero na svojem prijatelji opazi, potem s časoma postane malomaren proti hudemu, slednjič tudi sam to dela, kar dela prijatelj in skuša svarilen glas svoje vesti pomiriti s praznim izgovorom: drugi tudi tako delajo. — Če ti, ljubi bralec, kteremu srčno želim dobro, hočeš rešiti svojo dušo, vzemi si k srcu in spolnuj ta-le pravila:

1. Varuj se zaupljivega pečanja z onimi, ki hudobne nauke in načela označujejo. To so oni krivi preroki, pred kterimi nas tako pristrčno svari Jezus Kristus.¹⁾ Bedaki so, o kterih govori sv. Duh: „Prijatelj nespametnih bo njim enak.“²⁾ Hočeš tudi ti nespameten postati vsled pečanja z nespametnimi? Sveti Alfonz pravi: „Z enim samim napačnim načelom more brezbožnik vse svoje prijatelje popačiti.“ To se posebno tedaj pripeti, ko se takošnega dela, kakor da bi drugim dobro želel in hotel

¹⁾ Mat. 7, 15.

²⁾ Pregovori 13, 20.

jim um razbistriti. Volk je v ovčji obleki, kakor pravi naš božji Odrešenik.

2. Varuj se tovaršije razujzdanih ljudi, ki so navajeni nesramno in sicer hudobno govoriti. Tako govorjenje je kugi enako, ki nepopačene duše ostrupi „Malopridni pogovori skazé dobro zadržanje,“ veli sv. Pavel.¹⁾

3. Ne daj se zvabiti v veselice z onimi, ki morejo ti nevarni biti s svojimi besedami in zgledi; ubogaj opominjevanje božje v pregovorih Salomonovih: „Moj sin, ako te grešniki vabijo, ne vdaj se jim.“²⁾

4. Ne ravnaj se nikoli po hudobnih zgledih drugih, temveč sam dajaj vsem dober zgled. Ko so vsi Izraelci hodili k zlatim teletom, katere je bil napravil Jero-boam, izraelski kralj, se je Tobija sam ogibal družčine vseh; hodil pa je v Jeruzalem v tempelj Gospodov, in je tam molil Gospoda, Izraelovega Boga, ter je zvesto daroval svoje prvine in svoje desetine.³⁾

¹⁾ 1. Kor. 15, 33.

²⁾ Preg. 1, 10.

³⁾ Tob. 1, 5. 6.

2. Boj se ognja.

„More-li človek skriti ogenj v svojih nederjih, da bi se mu ne vnelo oblačilo? ali po žrjavici hoditi, da bi se mu podplati ne ožgali?¹⁾ Kar hoče sv. Duh s temi besedami reči, je po razlaganji sv. Janeza Krizostoma in drugih cerkvenih učenikov to-le: „Kakor ni mogoče ognja na prsi dejati ali po žrjavici hoditi, da se človek ne bi ožgal, tako tudi ni mogoče z osebamami drugega spola lahkomi selno družiti se in vendar ubežati strasti ognju, ki iz tega nastane. Bój se ognja nečiste ljubezni, nesramnih skušnjav, ki tako lahko in hitrejše, kakor slutiš, smrtno ranijo dušo. Ogibaj se, kolikor mogoče, priložnosti, ktera nečisti ogenj vnema v tvojem srcu. Tako je storil egiptovski Jožef, ko je Putifarjeva žena napeljevala ga v greh in celo zgrabila njegovo oblačilo; zbežal je, pustil oblačilo v njeni roki ter ven tek el.²⁾ Sv. Janez Krizostom opomni o

¹⁾ Preg. 6, 27.

²⁾ 1. Mojz. 39, 12.

tem: „Trdim, da je bila ta skušnjava nevarnejša, kakor nevošljivost njegovih bratov, kakor sovraštvo onih, ki so bili z njim v krvnem sorodstvu tesno zjedinjeni, — nevarnejša, kakor nesreča, prodan in divjakom v sužnost pahnjen in v ptujo deželo odpeljan biti, kakor ječa, kakor verige, kakor najdaljše britkosti, s katerimi je poprej moral boriti se, kajti bil je v nevarnosti najsilnejše pogube. Ubežal je tej nevarnosti, utekel neoskrunjen tej močni žrjavici.“ Delaj tudi ti tako, varuj se priložnosti, beži od pretečega ognja. Ne vrzi se lahkomi selno v skušnjave. Nespameten je, kdor pravi: Skočil bom v ogenj, pa nočem goreti. Tu velja načelo: V begu je rešitev. Sv. Alfonz pravi: V boji zoper nečiste skušnjave premagajo oni, ki se priložnosti varujejo. „Modri se boji in ogiba hudega; abotnik za to ne mara in se misli varnega.“¹⁾

Vzemi si tedaj k srcu ta-le načela:

¹⁾ Preg. 14, 16.

1. Nikar se ne mudi med ženstvom, tako govori Bog po Sirahu.¹⁾

2. Ogibaj se temveč nevarnih veselice; kajti pogovor z ženskami užiga kakor ogenj.²⁾ Posebno plesi, dasi na sebi (ako niso pohujšljivi) niso greh, v načinu, po katerem se godé, se vendar zelo nagibajo k hudemu, in so torej polni nevarnosti, kakor po pravici piše sv. Frančišek Salezij.³⁾ „Napravljajo jih v nočnem času,“ pravi isti svetnik; „in v noči in temi more v naše srcé, ktereга se hudo že tako lahko prijema, vtepsti se marsikaj, kar se boji luči in oskruni čednost.“ Ako meniš kake plesne veselice udeležiti se, posvetovaj se poprej s svojim spovednikom ali dušnim pastirjem, in stori, kar ti bo on rekel.

3. Ne delaj zaljubljenega znanja, ne da bi trdno upati mogel, kmalu poročiti se. Sv. Frančišek Salezij pravi: „Ta neumna znanja se končno izhajajo navadno v nečednost in potopijo

¹⁾ Sirah 42, 12.

²⁾ Sirah 9, 11.

³⁾ Filoteja 3. d. pogl. 33.

v najnesramnejše razujzdanosti.¹⁾ Ako hočeš s kako osebo poročiti se, ne občuj v nočnem času in nikoli sam ž njo; misli na vsevednega in neskončno svetega Boga in varuj se vsega, kar spodobnost in poštenost prepoveduje, da si ne boš nakopaval božje jeze z nevarnostjo, nesrečen zakon skleniti v kazen za svoje grehe. Sara, nevesta mladega Tobije, molila je k Gospodu: „Ti veš, Gospod, da nisem nikoli poželela moža, in da sem svojo dušo čisto ohranila vse poželjivosti. Nikoli nisem mešala se med igralce in s takimi, ki lahkovoljno živé, se nisem pečala.“²⁾ Lep zgled vsem, kateri hočejo poročiti se! Najboljše pripravlanje na srečen zakon je lepo obnašanje v samem stanu. —

3. Čuvaj hišna vrata.

Ta hiša, o kateri se tukaj govori, si ti sam, pobožni bralec; hiša božja, tempelj sv. Duha si, po besedah sv. Pavla:

¹⁾ Filot. 3, d. pogl. 18.

²⁾ Tob. 3, 16. 17.

„Ali ne veste, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas prebiva?“¹⁾ Vrata te hiše, te božje hiše so počutki, skozi ktere se dobro in hudo v srcé vriva. „Moje oko mi je življenje uzelo,“ govori prerok.²⁾ Sv. Jeronim na to opomni: Čestokrat nečist pogled dušo oropa življenja. Oči so zapeljale Davida; ko bi bil svoje oči od Betšabeje odvrnil takoj, ko je zagledal jo kopati se, ne bil bi padel v greh prešeštva. Tudi po ušesih se more življenje duši zgubiti; ko bi Eva v raji ne bila poslušala kače, ne bila bi jedla od prepovedanega drevesa, niti grešila. Ravno tako more tudi skozi usta greh vriniti se v srcé, kakor to vidimo na Izraelcih, kojim je Bog v puščavi dal bil prepelice v hrano; še jim je meso bilo med zobmi, in Gospod je zavoljo njihove poželjivosti udaril jih z boleznijo in smrtjo. Sveti Duh opominja: „Z vso skrbjo varuj svoje srcé.“³⁾ Sv. papež Gregor Veliki pa opomni k temu:

¹⁾ 1. Kor. 3, 16.

²⁾ Žal. pesm. 3, 51.

³⁾ Preg. 4, 23.

„Srcé varujemo, kadar vrata svojih počutkov dobro čuvamo; zato, da ohranimo serčno čistost, moramo tudi zunanje počutke vedno v strahu imeti.¹⁾

1. Čuvaj, krôti svoje oči. „Kdor kako nevarno reč pogleda, začne hoteti, česar ni hotel,“ pravi isti sveti cerkveni učenik Gregor Vel.²⁾ Poslušaj, kaj je storil pobožni Job: „Zavezo sem naredil s svojimi očmi, da bi celo ne mislil na devico.“³⁾ Bog sam opominja: „obrne svoj obraz od nališpane ženske.“⁴⁾ Moški morajo varovati se, da ne bodo radovedno pogledali ženskih, in ženske morajo varovati se, da ne bodo radovedno pogledale moških oseb. Ko ti pride skušnjava radovednemu biti z očmi, tedaj moli s kraljevim prerokom: „Odvрни moje oči, da ne gledajo nečimrnosti.“⁵⁾

2. Čuvaj in krôti svoja ušesa, da ne boš z dopadajenjem poslušal ne-

¹⁾ Moral. lib. 22, cap. 2.

²⁾ Moral. lib. 21, cap. 2.

³⁾ Job. 31, 1.

⁴⁾ Sirah 9, 8.

⁵⁾ Ps. 118, 37.

sramnih govorov ali pesem, nemilih, opravljivih, osramotivnih in drugih hudobnih govorov. „Varujte se, kristijani moji,“ kliče sv. Alfonz, „ne samo vsake grešne besede, temveč ogibajte se tudi, kakor kuge onih, kateri tako govoré; in če zapazite, da kdo začčenja tako govoriti, spolnujte opominjevanje sv. pisma: „Zagradi svoja ušesa s trnjem, in ne poslušaj brezbožnega jezika.“ Kaži se s trnjem ograjenega, to je, posvari onega, ki tako govori; kaži vsaj teman obraz in daj spoznati, da ti tako govorjenje ni všečno. Tako sveti Alfonz.¹⁾

3. Krôti svoje grlo, poželjivost do jedi. Najprej natančno spolnuj cerkveno postno zapoved. Če ti je mogoče in dopuščajo tvoje okoliščine, boš dobro delal, ako boš tudi ob drugih dnevih postil se, na pr. ob sobotah v čast Materi Božji. Poprej pa se o tem pogovori s svojim spovednikom, da ne boš česa presilil niti naložil si, česar bi ne mogel spolnovati. Dodam še besede sv. Frančiška Salezija:

¹⁾ Pridiga o nečistem govorjenji.

„Ako je tvoje delo tebi potrebno ali zelo koristno v čast božjo, tedaj rajši vidim, da prevzameš težo dela, kakor pa težo posta.“¹⁾ Razun tega je treba pomisliti, da je naš božji učenik Jezus Kristus pač dvakrat čudovito pomnožil kruh in ribe, nikoli pa ne mesa.

4. Ogibaj se prepriha.

„Deni, Gospod, stražo na moja usta in trdna vrata na moje ustnice!“²⁾ Tako je David molil. Počutki so, kakor smo že poprej videli, nekaka vrata našega srca, ktera moramo čuvati, da bomo srcé obvarovali greha, zato je taka straža na ustih posebno potrebna, ker je najtežje, v govorjenji ne grešiti; „zakaj v mnogem pregrešimo se vsi: ako se kdo v besedi ne pregreši, on je popoln mož,“ pravi sv. Jakob.³⁾ Torej je molil kralj David: „Gospod, deni stražo na moja usta,“ pomagaj mi,

¹⁾ Filot. 3. d. pogl. 23.

²⁾ Psalm. 140, 3.

³⁾ Jak. 3, 2.

Gospod, krotiti moj jezik, da se ne pregrešim v govorjenji.

Varuj svoj jezik posebno tedaj, ko te drugi ponižujejo, sramotijo, psujejo. „Ako hudo s hudim povračaš, nastane silen prepir, ki ima najžalostnejše posledice, zakaj prenagel prepir vnema ogenj in prazen razpor preliiva kri,“ govori modri Sirah. Ali ne potrjuje skušnja resnice tega izreka? Tepežev in preliivanja krvi bi čestokrat ne bilo, ko bi se ne bil zgodil prepir in razpor. Poslušaj torej, pazljivi bralec, prav pristojno primero, katero ti hočem navesti v tvojo korist in pomoč iz spisov sv. Janeza Križostoma. Ta sveti cerkveni učenik pravi: „Če so v hiši dvojna vrata nasproti odprta, je silen preprih; če pa ktera izmed obojih vrat zapreš, ni prepriha in sapa ne premore nič in njena moč je večjidel premagana. Tudi tvoja usta so vrata, in usta tega, ki te grdi in psuje, so tudi vrata. Ta ima vrata, usta, s kojimi te grdi, odprta; ako sedaj tudi ti odpreš svoja usta, pomnožiš vihar; ako zapreš svoja usta, zaprl si preprih in

ustavil vihar.“¹⁾ Tedaj, ljubi moj, ustavi vihar v izveličanje svoji duši in da odvrneš razne nevšečnosti s tem, da takrat, ko te kdo zmerja ali skuša smešiti, svoja usta zapreš in nič ne odgovoriš; ogibaj se prepiha. Tako je delal pobožni Tobija. Ko je nekega dne njegova žena kozlička dobila in domu prinesla, in slišati kozlička meketati, rekel je slepi Tobija: Glejte, da bi kje ne bil ukraden! Dajte ga njegovemu gospodarju nazaj, ker kaj ukradenega ne smemo ne jesti, niti dotakniti se. Na to je njegova žena srdita krivično in britko očitala mu. Tobija pa je molčal in začel moliti s solzami.²⁾ Takó je ustavil vihar. Včasih moramo slišati in ne slišati, videti in ne videti.

Ogibaj se prepiha; če drugi kakor koli si bodi hudobno govoré vpričo tebe, ne pogovarjaj se ž njimi, kajti, ako ti tudi hudobno govoriš, druge s tem napeljuješ, naj bi še več hudega govorili in tako grešiš dvakrat. Prizadevaj si opo-

¹⁾ In ep. 1. ad Thess. hom. 11.

²⁾ Tob. 2, 20—23.

virati slabo govorjenje, razprtije in prepire. Skušaj pogovor obrniti na kako drugo reč, začni kaj veselega pripovedovati, kar nikomur ne škoduje, in one, ki hudobno govore in prepirajo se, na druge misli pripravi.

Ogibaj se praznega žlobodranja; kajti, „kjer se veliko govori, ni brez greha,“ pravi sv. pismo. Čestokrat se greši z jezikom zoper ljubezen do bližnjega; tega greha moraš posebno varovati se. V življenji zveličane Emilijane (Aemiliana, † 1246) beremo, da je z bombažem zamašila si ušesi, ko ni mogla ogniti se praznega govorjenja drugih ljudi. —

Bog je jezik sv. Antona Padovanskega in sv. Janeza Nepomuka čudovito ohranil nepoškodovana. Jezik prvega hranijo in častijo v cerkvi sv. Antona v Padovi, jezik drugega v cerkvi sv. Vida v Pragi. Bog kaže s temi čudeži, kako prijetno mu je, ako njemu v čast govorimo in njemu v čast molčimo; kajti sv. Anton je Boga posebno slavil z govorjenjem, s pridigami, sv. Janez pa z molčanjem,

ker je namreč ohranil spovedno molčečnost. Ljubi bralec, prosi Boga milosti, da bi govoril in molčal, kadar in kakor je njegova najsvetejša volja.

5. Nebeška lestvica.

Kdo še ni slišal o nebeški lestvici, ktero je očak Jakob v sanjah videl na svojem potovanji v Mezopotamijo? Ta lestvica je stala na zemlji in z vrhom dotikala se nebes in angelji božji so po njej hodili gori in doli in Bog je zgoraj stal na lestvici.¹⁾ Enako svetim angeljem naj mi kviško stopamo k Bogu, sevé, ne s telesom, temveč z dušo, kar se godi v molitvi, kajti molitev je povzdigovanje duše k Bogu, in pa naj po molitvi doli stopamo k delu in opravi, ki so nam naložena. Kratko, dolžnost je nam moliti in delati, to je volja božja in nam v izveličanje. Moli in delaj, lep izrek, pomoček v izveličanje, v zdravje naši duši, — to hočemo natančneje premisliti.

¹⁾ Mojz. 28, 12.

1. Moli, moli vneto, moli pobožno in spoštljivo, zaupljivo in stanovitno. Na visočini, na hribih veje zdrav in krepilen zrak; in kdor kviško k nebeškim višavam, k Bogu v molitvi povzdiguje svoje srce, vživa zdrav, krepilen nebeški zrak, kakor spričuje kraljevi prerok, rekoč: „Mislim v Boga in se veselim.“¹⁾ Kdor namreč rad na Boga misli in k Bogu moli, se razveseljuje, dé mu dobro v duši, je dobrovoljen, zadovoljen in za vsa dobra dela voljan in pokrepčan.

Molitev je tudi potrební izveličanski pomoček, ker brez gnade božje ne moremo nič dobrega za izveličanje storiti, in ker milost ali gnado božjo po rednem potu božje Previdnosti moremo le z molitvijo doseči, kakor govori naš Gospod: „Prosíte in bote prejeli.“

Moli, ljubi moj kristijan, zjutraj in zvečer; kadar zvoní angeljevo češčenje, moli pred jedjo in po jedi, kakor je pobožna krščanska navada. Moli posebno ob času skušnjave. Takrat, ko te napadajo hude skušnjave, skušnjave nečistosti, jeze

¹⁾ Psalm 76, 4.

in maščevanja, skušnjave sovraštva, takrat moraš precej k Bogu pribežati in moliti, zakaj brez gnade božje velikih skušnjav ne moreš premagati, božjo gnado pa dosežeš le z molitvijo.

Pa že v jutranji molitvi vzdihuj k Bogu, naj te po dnevu ovaruje vsakega greha. Sv. Filip Neri je vsako jutro vzbudivši se rekel Bogu: „Gospod, drži svojo roko nad Filipom, če ne, bo Filip izdal te.“

Stori vsako jutro dobri namen, da s tem Bogu daruješ vse misli, besede, dela in težave vsega dneva. Ponavljaj dobri namen tudi večkrat čez dan, posebno kadar novo delo začneš ali kadar te kaj teži. Reci večkrat iz vse svoje duše: „O moj Bog, vse iz ljubezni do tebe, vse v tvojo večo čast.“ Kar človek iz ljubezni do Boga stori ali trpi v stanu posvečujoče gnade božje, zapiše Bog v bukve življenja, to se ne zgubi, temveč povrnjeno bo v nebesih z večnim plačilom.

Prizadevaj si, da boš s povzdigovanjem svojega duhá k Bogu večkrat v sé sopel krepilni nebeški zrak, potem ti

ne bodo škodovali pozemeljski vetrovi skušnjav. Opravljaj tedaj večkrat čez dan kratke molitvice, pri katerih z delom nikakor ni treba prenehati, n. pr.: O Jezus in Marija, naj vaji ljubim, naj vama zaupam! Božje srcé Jezusovo, tebi darujem svoje srcé, naj bo popolnoma tvoje. Sveta božja mati, spominjaj se me in prosi zame! O Marija, bodi in ostani moja dobra mati, jaz hočem tvoj dobri otrok biti! Ljubi angelj varuh, varuj mojo dušo in moje telo!

Posebno ob nedeljah in praznikih moraš stopati po nebeški lestvici, to je, z Bogom in svetimi rečmi pečati se, kajti nedelje in prazniki so Gospodovi dnevi, morajo torej njegovi službi in časti posebno posvečeni biti; zato so tudi hlapčevska dela prepovedana, da se duša povzdigne nad pozemeljsko in našemu najvišemu Gospodu služi in ga časti, sebe pa posvečuje s tem, da je pobožno pri sveti maši, posluša božjo besedo, vdeleži se popoldanske službe božje, duhovne knjige bere in pridno moli. Katoliški kristijan! Sam sebe posvečuješ, ako nedelje

in zapovedane praznike posvečuješ po volji in namenu svete cerkve.

2. Delaj, stopaj po nebeški lestvici, po kateri si k Bogu povzdignil se z molitvijo in drugimi pobožnimi vajami, doli k svojim vsakdanjim delom, da jih opravljaš po božji volji. Bog je že Adamu v raji rekel po grehu: „V potu svojega obraza boš kruh jedel“, in ta zapoved velja vsem Adamovim potomcem. „Kd ornoče delati, naj tudi ne jé“, oestro žuga sv. Pavel.¹⁾ Vse, kar Bog hoče, je koristno in zdravo za človeka. Taka je tudi z delom; delo je Bog zapovedal nam v prid. Delavnost in delo zeló pomaga, da se ohrani telesno zdravje. Po pravici opomni sv. Krizostom, da delo vzročuje sladko in krepilno spanje, daje moč telesu in učini najčistejše zdravje. Temu isti svetnik pristavlja: „Ničesa ni v vsem človeškem življenji, kar bi se ne pokvarilo z lenim počitkom. Mirno stoječa voda se usmradi, ako pa teče in se vedno giblje, je čista in rabna.“

Delo in delavnost je gotov pomoček, s kojim se ohrani tudi duhovno zdravje

¹⁾ 2. Tesal. 3, 10.

čednosti in blaženosti. Kdor dela, ne zajde lahko v hudobne misli in ogiba se hudih del, za katere časa nima. „Postopanje“ pa „veliko hudega nauči“, govori Bog iz ust modrega Siraha.¹⁾ Postopanje je telesu nezdravo, pa še veliko bolj duši. Ko bi kralj David ne bil vdal se postopanju, ne bil bi grešil s prešestvom. Vir vnebovpijočih grehov, koje so delali prebivalci v Sodomi, bila je lenoba, kakor priča prerok Ecehiel.²⁾ Kakó pač resničen je pregovor: „Lenoba je začetek vseh pregreh! Ogibaj se lenobe, ne bodi nikoli brez opravila.“ „Vedno kaj delaj“, pravi sv. Jeronim, „da te hudič vedno najde pri delu.“³⁾ Ako ne daješ opraviti si v svoj prid, dal ti bo hudič delo v tvojo pogubo.

6. Zdravje bolnikov.

Ni dvomiti, da ti je znano, pobožni bralec, kdo da je zdravje bolnikov. Saj kli-

¹⁾ Sirah. 33, 29.

²⁾ Eceh. 16, 49.

³⁾ Epist. 4. ad Rusticum.

čemo v lavretanskih litanijah sveto Marijo stem častnim imenom: „Zdravje bolnikov, prosi za nas!“

Marija pa ni zdravje in pomoč samo telesno bolnim, temveč tudi duhovno bolnim, grešnikom. Pač v čast tej dobri materi moramo reči, da bolj miluje našo duhovno siročino, kakor telesno.

Kakor mati skrbi za svoje ljubo dete, da bi ne obolelo, posebno v nevarnosti, in skrbi, kadar je obolelo, da bi zopet ozdravelo; takó Marija, „mati živih“, še veliko bolj skrbi, da ne bi kateri njenih otrók obolel po grehu na duši, in če je kdo tako nesrečen, da je svojo dušo ranil s smrtnim grehom, prizadeva si rešiti ga, ko zánj milosti pokore in spreobrnjenja prosi pri svojem božjem Sinu.

Kako velika tolažba je nam, ljubo Mater Božjo imeti za prošnjico, varhinjo in pomočnico! V njenem zavetji smo varni, in ako vánjo zaupamo, ne bomo osramotení. Zató je sv. Janez Berhmans iz družbe Jezusove imel navado reči: „Če ljubim Marijo, gotov sem svoje stanovit-

nosti in prejmem od Boga vse, kar koli želim.“

Gotovo je, da prihaja vsa pomoč in gnada od Bogá; kajti „vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj, — od Očeta svetlobe“¹⁾, pravi sv. Jakob. Toda sveta Marija je po svoji prošnji srednica vseh milosti, je velika srednica pri božjem sredniku Jezusu Kristusu, po čegar zaslugah se nam milosti delijo. Takó jo v molitvi „češčena kraljica“ imenujemo „naše življenje“, dasiravno Jezus Kristus sam sebe imenuje „življenje“; naš božji Odrešenik je namreč bistveno življenje in studenec vsega življenja, telesnega in duhovnega, življenja milosti in življenja slave; sveta Marija pa nam sprosi življenje, posebno življenje milosti tu na zemlji in življenje veličastva in slave v nebesih. „Po njej“, piše sv. Alfonz „grešniki prejmejo odpuščanje, pravični stanoovitnost in tako večno življenje.“ Naša sv. cerkev poklada ji na jezik te-le besede sv. pisma: „Kdormene najde, najde življenje in prejme izveličanje

¹⁾ Jakob. 1, 17.

od Gospoda“¹⁾), to je, kdor se na Marijo obrača in jo na pomoč kliče, najde po njenem prizadevanji, po njenem posredovanji duhovno življenje in izveličanje, katero mu dojde iz studenca življenja in izveličanja, kateri studenec je božji odrešenik Jezus Kristus.

Katoliški kristijan! Časti vedno s pri-
srčno ljubeznijo preblazeno devico Marijo,
in moli k njej zaupljivo in stanovitno.
Posebno jo prosi, naj te obvaruje vsega
smrtnega greha in doseže ti prav veliko
ljubezen do Jezusa in nje same. Zakaj
največja skrb ti bodi, da ohraniš duši
življenje, posvečujočo gnado, torej noben-
krat smrtno ne grešiš, in da se v tem živ-
ljenji vadiš krščanskih čednost, posebno
ljubezni, ktera je največja čednost, in
tako si opomoreš in rasteš, da bi kdaj v
nebesih živel prav blizo Boga.

Sveta Marija, zdravje vseh, ki te kli-
čejo, prosi záme in ne jenjaj záme prositi
tako dolgo, da boš izveličanega zagledala
me v nebesih pri nogah svojih!

¹⁾ Preg. 8, 35.

7. Studenec življenja in zdravja.

„O kako prijetno je moglo biti gledati našega Odrešenika, ko je nekdaž utrujen od potovanja sedel pri vodnjaku poln prisrčnosti in dobrote in čakal ono ženo iz Samarije, katero je hotel spreobrniti in izveličati. Tako poln milobe Jezus sedaj biva med nami, na naših altarjih, studencih božjih gnad.“ Takó piše sv. Alfonz¹⁾, ki vsem kliče pomenljive besede: „Glej tu studenec vsega dobrega, Jezusa v presvetem zakramentu, kateri govori: kdor je žejen, naj pride k meni.“ Kake potoke božjih gnad so svetniki vselej zajemali iz Studenca najsvetejšega zakramenta, kjer nam Jezus vse zasluge svojega trpljenja naklanja, kakor prerokuje prerok Izaija: „Z veseljem bote zajemali vode iz studencev Odrešenikovih.“

Jezus Kristus na naših altarjih v presvetem zakramentu je nekak studenec življenja in zdravja našim neumrjočim dušam. Zató je sv. Filip Nerij

¹⁾ Obiskovanje najsvetejšega zakramenta.

govoril mladim ljudem, ki so bili njegovi spovedanci in so radi prejemale sv. obhajilo, z besedami sv. pisma: „Vi žejni, pojdite k vodam.“

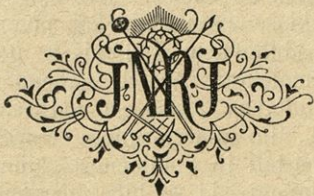
V sv. obhajilu deli se nam Jezus vsega in nerazdeljenega, On, ki se sam imenuje življenje. Gre v naša srca, da v nas množi duhovno in čeznatorno življenje, kajti sv. obhajilo množi posvečujočo gnado, v kateri je čeznatorno dušno življenje. Pa sv. obhajilo je po nauku katoliške cerkve tudi oni izveličanski pomoček, ki nas reši odpustljivih grehov in varuje smrtnih, ali da povem z drugimi besedami, je pomoček, ki dušo ozdravi malih bolezen in brani velikih bolezen. Najsvetejši zakrament podeli duši, ki ga vredno prejme, veliko moč, resnično krščansko živeti in v tem življenji rasti, skušnjavam pa in zalezovanju k grehu zmagovito ustavljati se. Kdor obilokrat in vredno prejema sv. obhajilo, bo težko grešil smrtno in zgubil čeznatorno dušno življenje, marveč vedno rasel v tem življenji in prihajal na duši vedno zdravjši in močnejši. O čudoviti zakrament!

O čudoviti studenec življenja in zdravja našim neumrjočim dušam!

Kdo bi ne hotel rad in dostikrat iti k svetemu obhajilu? — Pa mi praviš, da si do sedaj bil velik grešnik in zato ne upaš si dostikrat iti k sv. obhajilu. Na tó odgovarjam ti s sv. Alfonzom: „Ravno oni, ki so bili grešniki, morajo tem večkrat prejemati sv. obhajilo; kajti čem slabši je kdo, tem bolj potrebuje zdravila.“

Ne samo prejemanje, tudi obiskovanje najsvetejšega zakramenta je zelo koristno. Noč in dan biva naš božji Odrešenik v tabernakelnu s srcem polnim neskončne ljubezni in usmiljenja. O, to Srcé veliko bolj želi dobro storiti nam, kakor mi želeti moremo, od njega dobro prejeti. Potoki gnad in nebeških blagodarov izlivajo se iz srcá Jezusovega v srca onih, ki ga obiskujejo in molijo. Sv. Alfonz pravi: „Moliti Jezusa v presvet. Rešnjem Telesu je za prejemanjem presvet. zakramenta in za sv. mašo med vsemi pobožnimi vajami gotovo najimenoitnejša in Bogu najprijetnejša vaja, ki nam največ koristi.

Obiskuj, pobožni bralec, kolikorkrat ti je mogoče, svojega Gospoda in ljubeznivega Odrešenika v njegovi hiši, moli ga, toži mu svoje potrebe in prosi ga milosti in pomoči. Prav dobro razumevaj, kaj ti je v pravi prid, v duhovni dobiček in v zveličanje tvoji neumrjoči duši.

Drugi del.

Zdravila za dušne bolezni.

I. Zdravilo za duhovno jetiko ali sušico.

Jetika ali sušica telesna je pač bo-
lezen, ki se ne nahaja kaj pogostoma;
toda v duhovnem življenji je pogostna
in ne malokrat začetek slabega konca.
Kajti duhovna jetika je mlačnost v
dobrem, in mlačen more človek prav
lahko postati in v mlačnost zajdejo sčā-
soma mnogi, ki so bili začetkom prav
vneti. To zlo je treba, brž ko se pokaže,
resno odpraviti, ker pozneje se težko
ozdravi.

Hočem ti, krščanska duša, mlačnost
opisati, da boš spoznala, ali nisi mlačna;
zakaj veliko jih nikakor ne pozna te ne-
varne bolezni. Mlačna duša ni tako hu-

dobna, da bi smrtno grešila, pa se nič ne trudi, odpustljivih grehov varovati se, temveč dela jih prav vedoma in prostovoljno in tako hladno, kakor bi ne bilo nič na tem. Mlačna duša še opravlja svoje dolžnosti, pa površno in brez potrebne resnobe in vneme. Ko moli, ne prizadeva si, pobožno moliti, ko je pri pridigi, tedaj so njene misli bolj na posvetne reči, kakor na božjo besedo obrnjene; prejema sv. zakramente, pa le redkokrat in brez resnega pripravljanja. Tudi pri delu je mlačni človek nereden in len; dá se dregati in priganjati in stori, kar mora storiti, klavern in nevoljen; hodi pa prav rad za posvetnimi veseliciami.

Zakaj primerjam mlačnost jetiki? Ker po duhovni mlačnosti dušna moč, skušnjam ustavljati se in čednostna dela opravljati, vedno bolj pojema, kakor vsled jetike vedno bolj hirajo telesne moči. Mlačnosti je torej duhovna slabost posledica, ker nagnenje k grehom zmiraj bolj raste, če ga ne zatiraš, in ravno s tem, da hudo nagnenje raste, vedno pojema veselje in nagnenje k čednosti. Da, navada, prav

vedoma in prostovoljno odpustljivo grešiti, postavi dušo v nevarnost, smrtno grešiti in tako večno pogubiti se. Takó navada, majhno sovraštvo gojiti, vodi k hudemu sovraštvu; navada malo krasti, vodi k velikim tatvinam; začetkom majhna grešna udanost vodi v zeló grešno nagnjenost. „Kdor se za malo ne zmeni, se sčasoma pogrezne“, govori modri Sirah. Tega padca v brezno je tem bolj bati se, ker Bog zanikrnim dušam odtegne svojo posebno pomoč, brez ktere ni mogoče v njegovi gnadi ostati.¹⁾ Sv. Terezija je bila v mladih letih angeljsko čista, pa je pozneje postala neredno naklonjena nekemu svojih sorodnikov, tedaj pokaže ji Bog pekel, ne da bi bila s tem pregreškom zaslužila pekel, temveč ker bi bil ta pregrešek, ki je bil le odpustljiv greh, sčasoma pripeljal jo v smrtne grehe, ko bi ne bila ga opustila. Sv. Alfonz je bil že v otročjih in mladostnih letih zeló pobožen, zgled svojim vrstnikom. Ko je pozneje opravljal službo odvetniško, odjenjala je nekoliko njegova vnema in vseč

¹⁾ Trident. zbor, seja 6, pogl. 22.

so mu bile posvetne veselice, na ktere je hodil. Ni grešil smrtno, pa je sčasoma mrzel postal v ljubezni do Bogá, tako, da je iz malih vzrokov opuščal navadne pobožne vaje. Sam je trdil pozneje: „Prekucnil bi se bil v brezno, ko bi bil ta stan dolgo trajal.“ Opravil je potem duhovne vaje, in vnema njegova, Bogá čez vse ljubiti, bila je znova goreča. Iz teh dveh zgledov previdiš, ljubi bralec, kakó nevarno zló je mlačnost.

Ktera so zdravila za to bolezen? Hočem ti ta zdravila ob kratkem naznaniti.

1. Opravljaj, če moreš, duhovne vaje nekoliko dni odločen od svetá. Tega pomočka, kakor si sedaj slišal, poslužil se je sv. Alfonz, ko je njegova pobožna vnema začela pojenjavati. Duhovne vaje so vsakemu posebno koristne.

2. Vdeležuj se kakega misijona, če imaš zató priložnost. Koliko ljudi so misijoni pripeljali na pravi pot in spodbudili k resnično krščanskemu življenju.

3. Premišljuj in preudarjaj mlačnosti žalostne nasledke, ktere sem ti načrtal.

Jezus Kristus sam govori v razodenji sv. Janeza o mlačnih: „Ker si mlačen, in ne mrzel niti gorak, pljunil te bom iz svojih ust“. ¹⁾ Kakor človek iz ust pljune mlačno vodo, ker je zamerzna in dela pljivko, tako je mlačni Bogu gnjusen, in Bog začne pljuvati ga iz svojih ust, to je, začne jemati, odtegovati mu svojo posebno pomoč, ki je potrebna mu, da ne greši smrtno in ne postane večno nesrečen. Glej v duhu z očmi sv. vere doli v pekel, ki je Bog, kakor si slišal, pokazal ga sv. Tereziji, da je ozdravil jo neredne ljubezni. Vsaj pogled peklenškega ognja naj te vname, da boš ognjevit v božji službi!

2. Zoper prostovoljno omahovanje.

„Kakó dolgo bote omahovali na dve strani? Če Gospod je Bog, hodite za njim; če pa Baal, hodite za onim“, rekel je prerok Elija judovskemu ljudstvu. Pa kmalu je prepričal jih s čudežem, ko je ogenj švignil

¹⁾ Razod. 3, 16.

z nébesa in povžil žgalni dar, ki ga je bil prinesel Gospodu; in vse ljudstvo je padlo na obraz in reklo: „Gospod sam je Bog, Gospod sam je Bog.“¹⁾ Dandanašnji je kaj veliko takih, katerim moremo klicati: „Kakó dolgo bote omahovali na dve strani?“ Radi bi služili Bogú, pa tudi svetu; radi bi veljali za katoliške kristijane, toda živeli, kakor bi se jim zdelo; radi bi bili vsem prav, dobrim in hudobnim, in nikomur ne zamerili se.

Takim omahujočim kristijanom velja v zdravilo beseda Gospodova: „Nikdo ne more dvema gospodoma služiti“,²⁾ ktera nasprotno zapovedujeta. Načela ali nauki svetá so načelom Jezusa Kristusa nasprotni; ne moreš torej ob enem Bogu in svetu služiti. — Kot kristijan moraš svoje strasti zatirati in sebe zatajevati, kakor izrečno zapoveduje Kristus, tedaj ne smeš po svojih željah živeti; torej hoteti dober katolik biti, pa ne katoliško živeti, si tudi nasprotuje. Ako si

¹⁾ 3. Kralj. 18, 21 itd.

²⁾ Mat. 6, 24.

katolik, biti moraš tudi v dejanji, ne samo po imenu. — Kdor hoče biti vsem prav, ni nikomur prav, in je zavoljo svoje neznačajnosti (omahljivosti) zaničevan od vseh, in po vsi pravici. Bogu svojemu Gospodu samemu služi; to si obljubil pri sv. krstu in odpovedal se hudiču in vsem njegovim dejanjem. Spominjaj se krstne obljube, Bog bo sodil te kdaj po njej.

3. Zoper mraz boječnosti pred ljudmi.

„Strahú trepetajo, kjer ni strahú“, ¹⁾ govori kraljevi prerok David o tistih, ki se vsega, samo Bogá ne bojé. Dandanašnji jih je veliko, ki se tresejo in trepetajo, kakor v mrazu, ako se bojé, da bodo držeč se katoliških in resnično domoljubnih načel zamerili se liberalcem in od njih sovraženi. Bojé se, česar ni bati se, zamere in sovraštva pri ljudeh, ne bojé pa se, česar je bati se, božje zamere in — sovraštva.

Da bi bili katoličani, ktere vodi boječnost pred ljudmi odločni, ni misliti.

¹⁾ Psalm. 13, 5.

Podobni so Izraelcem, ki niso hoteli iti v obljubljeno deželo, ker so brez vzroka bali se tega, kar so lažnjivi ogledniki pripovedovali jim strašnega, da so namreč tam ljudje enaki velikanom in grozni, proti katerim bi Izraelci bili le kakor kobilice in da dežela zavoljo svoje nezdrave lege žrè svoje prebivalce; v resnici pa je v deželi cedil se méd in mleko, kakor sta trdila Jozve in Kaleb, ki sta bila tudi ogledala deželo, in resnico svoje trditve skazala z grozdi, z margaranovimi jabelki in smokvami, ktere sta iz te dežele prinesla, in sta oba tudi našla v deželi pač močne ljudi, ne pa velikanov in grozovitih.¹⁾ Enako se tudi boječi katoličani lahko oplašijo, ako jim žugajo, da bodo odločno potegovaje se za koristi katoliške cerkve in domovine grenke reči skušali od nasprotnikov! Posledica temu je, da potem iz boječnosti pred ljudmi dobro popusté in začnó hudobno živeti.

Zoper takó hudo bolezen mora močno zdravilo rabiti se.

¹⁾ 4. Mojz. 13.

1. Sprejmi Gospodove besede v svoje slabo in boječe srcé, pokrepčale te bodo: „Ne bojte se jih, kateri telo umoré, duše pa ne morejo umoriti; temuč bojte se veliko bolj onega, kateri more dušo in telo pogubiti v pekel.“ ¹⁾ Misli na božjo sodbo in na pekel, ko te napade skušnjava, da bi gledé na ljudi zatajil svoje katoliško prepričanje. Strašna je beseda sv. Alfonza: „O koliko nesrečnih je boječnost pred ljudmi, ta strašna sovražnica našega izveličanja, strmoglavila v pekel!“

Ne govôri, da te sovražijo in preganjajo, ako se popolnoma in očitno odločiš za Kristusa in dobro. Pregarjanj ne moreš popolnoma ogniti se; kajti sv. Pavel pravi: „Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, trpeli bodo preganjanje.“ ²⁾ Tudi svetnike so preganjali in kakó še le Jezusa Kristusa! Bog te pa ne bo zapustil, temveč zavoljo tvoje moške stanovitnosti bogato blagoslovil te z milostmi in dal ti veliko

¹⁾ Mat. 10, 28.

²⁾ 2. Tim. 3, 12.

plačilo v nebesih. Vrhú tega hvalijo te pri tem vsi junaški katoličani, kar je neskončno več vredno, kakor vse prilizovanje po imenu-katoličanov.

2. Pomisli, da boječe katoličane, ki delajo iz človeških ozirov, prej ali pozneje zavržejo njih lastni privrženci. Pilat je zató privolil, naj bo Kristus križan, da bi takó ustregel Judom in ne zameril se cesarju; pa pozneje zatožili so ga Judje raznih hudodelstev, prišel je v zamero pri cesarji in prognan bil v Vieno na Francosko, kjer je s tem končal svoje življenje, da se je sam umoril.

Vzemi si k srcu in spolnui opomin sv. Frančiška Salezija: „Ne prašaj se pri svojem početji, kaj bodo ljudje rekli, temveč prašaj se, kaj bo Bog rekel.“

4. Kakó je sv. Ignacij Frančiška Ksav. rešil posvetnega duhá.

Ko je sv. Ignacij Lojolan, začetnik Jezusovega reda, spreobrnivši se k svetemu življenju, bival v Parizu, spoznal je tam sv. Frančiška Ksaverija, kateri je bil takrat

profesor (učenik) modroslovja. Ves časti želján Ksaverij je hotel s svojimi modroslovnimi razlaganji pridobiti si veljavo pri ljudeh. Sv. Ignacij je spoznal v njem plemenit značaj, kateri bi mogel, rešen častilakomnosti in izobražen v šoli Kristusovi, velike reči storiti za Bogá. Lotil se ga je zató svetnik, da bi njegovo srcé ozdravil pozemeljskega in posvetnega hlepenja. Začetkom je Ksaverij upiral se in celó smešil sv. Ignacija. Toda ta se ne dá ostrašiti, temveč pri vsaki priložnosti kaže Ksaveriju, da je potrebno za izveličanje svoje neumrjoče duše skrbeti, in ponavlja mu dostikrat besede božjega Odrešenika: „Kaj pomaga človeku, če tudi ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ ¹⁾ Ko Ksaverij ne mara, skuša sv. Ignacij nakloniti si ga z raznimi ljubavami, ktere mu skazuje, in pridobiti si njegovo zaupanje, kar je sčasoma tudi posrečilo se mu. Ko je tedaj Ksaverijevo srcé pri pravi volji, ponavlja Ignacij v pogovoru ž njim s posebnim povdarkom besede: „Kaj po-

¹⁾ Mat. 16, 26.

maga človeku, če tudi vse svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ Potem mu živo kaže, da plemenito, veliko srcé, kakoršno je njegovo, ne smé zadovoljiti se s prazno posvetno častjo, marveč mora po nebeški slavi hrepeneti, ktero je Bog obljubil svojim služabnikom; to je edino vreden predmet njegovi častiželjnosti; tudi zdrava človeška pamet zahteva, da naj višje čislamo to, kar je večno, kakor pa ono, kar zgine sanjam enako. Ksaverij začne spoznavati ničnost posvetne velikosti in večkrat ponavlja v svojem srcu besede: „Kaj pomaga človeku, če tudi ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ Toda še le po dolgem notranjem bojevanji sklene popolnoma po naukih sv. evangelija živeti in zvesto za Gospodom Kristusom hoditi. Stopil je v Jezusovo družbo, bil velik svetnik, in misijonar v vzhodnji Indiji zeló veliko poganov spreobrn timer h krščanstvu.

Kdor koli si bodi, krščanski bralec, ako imaš prevzetne misli, ako se te je prijela nekaka napačna misel, da si imeniten, ako te spodbada želja visok biti

in visoko nositi se, pri drugih ljudeh prav veliko veljati, imé pridobiti si, ponavljaj večkrat Kristusove besede, ki so spreobrnile Frančiška Ksaverija: „Kaj pomaga človeku, če tudi ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ Stvari tega sveta resnično niso vredne, da bi silno in strastno poganjali se zánje. Za kaj boljšega smo vstvarjeni, kakor za svet; za nebesa, za Bogá smo vstvarjeni. Bogu moramo služiti in Boga držati se iz vsega srcá, posvetnih stvari pa posluževati se v božjo službo in po božji volji, ne da bi s srcem vdali se tem stvarém in zarili se vánje enako krtu. Ko bi človek tudi mogel ves svet z vsem blagom, z vso častjo in radostmi imeti, prav nič bi mu to ne koristilo, ako bi resnično Bogá ne ljubil z zvestim spolnovanjem njegove presvete volje; da, škodoval bi svoji duši in postal večno nesrečen. Torej, ljubi bralec, obračaj svoje hrepenenje na Bogá, skrbi, da boš pridobil si Bogá, neizmerno nebeško slavo in veličastvo. Ne ravnaj nespametno, ampak pametno, ne bodi nemoder, ampak moder.

5. Zdravilo za mrzlico lakomnosti.

Pristojno je, lakomnost primerjati mrzlici. Kajti kakor mrzličén čuti veliko vročino in je razburjen in nemiren, tako je lakomnik poln goreče želje po premoženji in muči ga vedni nemir. Lakomnik se v resnici nikoli ne pomiri, ni nikoli zadovoljen; kajti čem več imá, tem več hoče imeti; in potem mu še ne dá mirú skrb, da mu bo kdo kaj vzel! Hlepeč po denarji in časnem posestvu sčasoma popolnoma pozabi Bogá, in ne straši se celó nepoštene pomočke, kakor laž in goljufijo rabiti, da bi obogatel. Ni čuda, ako takošen postane tudi trd in brezsrčen proti revnim in siromakom.

Lakomnost, skopost, je poglaviten greh, ker se iz nje izhaja veliko drugih grehov. Iz lakomnosti je Juda Iškarjot izdal celó svojega Gospoda in Učenika. Trideset srebrnikov bilo mu je ljubše, kakor Jezus, najviša dobrota!

Sv. Filip Nerij je rekel, da je skusil, da je laglje spreobračati mesene ljudi, kakor lakomne. Izveličani Klemen Marija

Hofbauer je govoril, da je lažlje najti deset spokornih Magdalen, kakor enega spokornega Caheja. Tedaj, ljubi bralec, varuj se zeló te hude bolezni, in če si nalezel se je, glej o pravem času, da se je znebiš. Iz lepe pridige sv. cerkvenega učenika Janeza Krizostoma naj sedaj povém nekoliko stavkov, ki so vsem koristni, lakomnim, in istim, ki še niso lakomni.

„Kakor ni vino, temveč pijanost je grešna reč, tako tudi bogastvo ni nič hudega, temveč lakomnost je grešna, poželenje po denarji je zlobno. Kaj drugega je lakomnik, kaj drugega bogatin. Abraham je bil bogat, pa ne lakomen.“

„Nič ni takó negotovega, kakor bogastvo, kar sem večkrat rekel, in ne bom nehal govoriti, — da je minljivo in nehvaležno in nezvest sužnik; in zakuj je v tisoč verig, ušlo ti bo in vleklo celó verige za seboj. Kajti dostikrat so posestniki bogastvo zaprli in vrata zapahnili in obdali s služabniki in čuvaji; pa zva-bilo je celó služabnike, in ubežalo s služabniki celó. — Ne govôri: imam prihodke od toliko in toliko let, in vsak dan

pridružijo se jim novi dobitki. Imenuj, kolikor koli hočeš: vse so prazne in brezvspešne besede. Dostikrat je vse to v eni uri, v kratkem trenutku potrebljeno iz hiše enako gibčnemu prahu, ko veter nanj šine. Naše življenje je polno takih zgledov, pa tudi sv. pismo je polno takih naukov. Kdor je danes bogat, zna biti jutri reven. — In ko bi bogastvo ostalo nam tudi za vse življenje, ne da bi kakó spremenilo se, ločeč se od tega sveta, morali bomo zapustiti je hoté ali nehoté drugim. — Zató je Bog ukrenil, naj pozemeljske dobrote imamo negotovo in nestalno, da bi takó ukrotil divje poželenje po njih.“

„Ni velika dobrota, zaklade imeti, temveč strah božji in pobožnost imeti.“

„Oni je najrevnejši, kateri vedno več poželi in tega pogubnega poželenja nasititi ne more nikdar.“

„Dajaj milošnjo od svojega premoženja in ne obračaj svojega obraza od revnih, tedaj ne bo tudi od tebe obrnil se božji obraz. Ako imaš veliko, dajaj obilo; ako pa imaš malo, deli tudi od

malega z veselim srcem. „Kdor se usmili ubogega, na obresti posodi Gospodu; in bo povrnil mu“¹⁾, tisočkrat bo povrnil.“

6. Kako je sveti Filip Nerij mladenča ozdravil omočice častilakomnosti.

Mladeneč v Rimu, imenovan France Zazzara, učil se je pravoslovja in zeló si prizadeval spopolniti se v tem učenji in pridobiti si veljavno stopnjo v življenji. Nekega dne pokliče ga k sebi sv. Filip Nerij in pravi mu: „O srečen si, sedaj se učiš, potem boš doktor in zaslužil veliko denarja in povzdignil svojo družino; postal boš pravnik in potem boš v veliko čast povišan.“ Takó nadaljuje in polagoma popiše mu vse častne službe, ktere svet more dati mu, ali ktere je domišljija mladenčeva mogla si kdaj misliti, in zopet ponavlja: „O srečen si, tedaj boš menil, da si po zasluženji poplačan in ne boš več hrepenel.“ Mladeneč misli, da svetnik resno govori, a Filip Nerij pritisne ga na prsi in zašeptá mu v uhó: „In potem?“

¹⁾ Preg. 19, 17.

Ta beseda seže mlademu možu takó globoko v srce, da je domú gredoč pri sebi govoril: „Učim se, da bi na svetu kaj veljal, in potem?“ Takó samemu sebi govoreč ne more teh besed iz srcá spustiti in konečno sklene, svoje misli in namene na Bogá obračati; stopi v družbo, katero je ustanovil sv. Filip Nerij, in živi tako ponižno in pobožno, da je vsem, kateri ga poznajo, lep zgled, in ko umrè, imajo ga za svetnika.

„In potem?“ Takó naj se vsi vprašujejo, kateri so častilakomni in se nemirno poganjajo za častne službe in imenitnosti. Kaj potem, če si tudi službo in predstvo, čast in veljavo, hvalo in imenitnost dosegel na svetu? Kaj potem? Potem bo prišla smrt, ki bo na mah konec storila vsej posvetni čenčariji in slepiji. Hrepeni po časti pred Bogom, to je, skrbi, pri Bogu kaj veljati, v božji milosti biti, to je neskončno bolje. Česar iščeš na svetu, časti, imenitnosti, veljave, dosežeš težko, dostikrat nikakor ne; pa če si dosegel, ne pomaga ti za večnost celó nič. Toda čast pred Bogom moreš

gotovo in zraven tudi lahko doseči, ker v to ni treba družega, kakor pobožno in čednostno živeti, za kar ti Bog obilno deli svojo gnado. In to ti koristi tudi za večnost, ker bo Bog v nebesih častil in poveličeval te ko svojega zvestega služabnika.

„In potem?“ Tako se poprašuj prav pogosto v vsem nerednem želenji in hrepenenji po zemeljskih stvareh, premišluj posvetno nečimrnost, minljivost človeškega življenja, večni in nebeški namen, ki je doseči nam. „Iščite, kar je zgoraj“, večno izveličanje v nebesih, kliče vsem sv. apostol Pavel.¹⁾

7. Zoper popade besnosti.

Popadi besnosti? Kako se to razume? Od kod li prihajajo? Od jeze. Jezni spremeni svoj obraz, vpije in kriči, skače kviško, tepta z nogama, bije okoli sebe, razsaja in togoti se, kakor besen. „Jeznega ni razločiti od besnega, niti celó od divjih zverí, ki okoli sebe bijejo in grizejo“,

¹⁾ Kološ. 3, 1.

opomni sv. Krizostom. „Kako nesramen je videti jezen človek!“ Če pa jeza spači že zunanje lice človekovo, tako da se ljudem studi, kako grdo in ostudno še le dušo dela pred neskončno svetim Bogom! — Sv. apostol Jakob pravi: „Človekova jeza ne dela, kar je pravično pred Bogom“; ¹⁾ je celó poglavitni greh, ker iz nje izhajajo se mnogi drugi grehi, kakor maščevanje, prepir, razpor, psovanje, obrekovanje, sovraštvo, celó pobj. V jezi je hotel Ezav svojega brata Jakoba umoriti; Absolon je v jezi umoril svojega brata Amnona. — Ljubi kristijan, krôti kipečo jezo, kakor se spodobi človeku in še bolj kristijanu, in ne daj premagati se jej. V ta namen vzemi k srcu te-le zdravilne nauke:

1. Misli na ostudnost in na žalostne nasledke jeze, ktere sem ti ravnokar naznanil ob kratkem. Marsikterikrat ne dajo več popraviti se zla, ktera je jeza vzročila.

2. Pomisli, da je krotkost ena najljubših čednost božjega srcá Jezusovega, kajti govoril je: „Učite se od mene,

¹⁾ Jak. 1, 20.

ker sem krotak in iz srcá ponižen.“¹⁾ Zató se ta čednost tudi imenuje „jagnječja čednost“, ona čednost, katero je Jezus Kristus tako ljubil, da je jagnjetu enak, ne da bi bil jezil se ali toževal, obložen s težkim križem dal peljati se na Kalvarijo, kjer je na križi v najhujših prizadetih mu krivicah najvdanejšo za nas daroval življenje svoje. Tudi „hči križa“ pravi sv. Frančišek Salezij krotkosti, ker moremo najbolje učiti se je od Jezusa križanega. Poglej na križ, ko se jeza vzdiguje v tebi, predočuj si nekoliko časa, kaj je Jezus na križi trpel od svojih sovražnikov in kako kroták je bil proti njim.

3. Prav koristno je tudi, kar svetuje sv. Janez Krizostom. On pravi: „Premišljuj, ali si kterikrat premagal svojo jezo, ali pa si vdal se jej; primerjaj oba ta časa, in pazi, kdaj si bil najzadovoljnejši, ali takrat, ko si premagal svojo jezo, ali takrat, ko si od nje bil premagan. Nismo mar potem, ko smo jezi dali premagati se, sami sebe nevoljni,

¹⁾ Mat. 11, 29.

in mar ne kesamo se besed, ktere smo takrat govorili, in dejanj, ktera smo storili? Ako pa smo kipenje jeze zadušili in sami sebi ostali gospodarji, tedaj nad tem čutimo radost, sladko veselje.“

4. Najvažniše je, da v jezi molčiš in v srcu moliš k Bogu. Pribeži k Bogu in kliči: „Gospod, usmili se me, Gospod, reši me, drugače se potopim“, „daj mi krotkost in potrpežljivost.“ Bog bo dal ti moč, vihar premagati, in bo mir v tvojem srcu. Sv. Frančišek Salezij je bil od nature nagel, in imel, kakor je sam pripoznal, 17 let bojevati se z jezo; pridobil pa si je prav čudovito krotkost, ktera ni mogla nikakor omajati se. Rabil je isti pomoček, ki sem naznanil ti ga sedaj. Nekega dne je rekel: „Pri velikih ugovorih ne najdem boljšega pomočka, kakor molčati in delati, kakor bi na to ne mislil in proti njemu, ki ugovarja, zeló kroták ostati.“ — Drugikrat je rekel: „Sklenil sem s svojim jezikom zavezo, da ne bom nikoli govoril, ko bom čutil se jeze razdraženega.“

8. Zoper kostno gnjilobo — nevošljivosti.

„Nevošljivost je gnjiloba v kostéh“, berem v pregovorih Salomonovih.¹⁾ Sv. cerkveni učenik Janez Krizostom opomni: „Hujše kakor mol v volni in črv v lésu gloda nevošljivost kosti in končá pokoj duši. To zlo je hujše od gnjilobe v kostéh.“²⁾ Nevošljivost gloda srcé, enako črvu, gloda zdravje, življenje, je pogubna duši in telesu.

Kakó obžalovanja vreden je nevošljivec, ki je žalosten sreče drugih, ker jo ima za svojo nesrečo! Muči svojo dušo brez vzroka in navdaja jo z nemirom in žalostjo. Nevošljivec je bolj nespameten od lakomnika, pravi zgoraj omenjeni cerkveni učenik; kajti lakomnik veseli se vsaj, če kaj prejme, nevošljivec pa trpinči in muči se neprenehoma, ker nevošljivost je v njem črv, ki vedno gloda njegovo srcé.

Nevošljivost je hudičev greh, kajti „po nevošljivosti hudičevi je prišla smrt

¹⁾ Preg. 14, 30.

²⁾ In 1. ep. Cor. Homil. 31.

na svet“, ¹⁾ ko je namreč hudič videl srečo prvih dveh človekov, zavidal ju je zató in skušal v greh zapeljati, kar se mu je tudi posrečilo; takó je prišla smrt na svet.

Nevošljivost je poglaviten greh, zakaj iz nje izvirajo drugi grehi, sovraštvo do bližnjega, veselje nad nesrečo bližnjega, obrekovanje, zasramovanje, celó umor. Iz nevošljivosti je Kajn umoril brata, iz nevošljivosti so veliki duhovni Jezusa izdali Pilatu in zakrivali božji umor.

Kaj je storiti nevošljivcu, da bo rešen svoje bolezni? Bolezen mora prijeti pri korenini, mora radikalno zdraviti se.

Zapomni si dobro, ljubi bralec: nevošljivost prihaja iz pomanjkanja ljubezni do bližnjega. Nevošljivec mora torej vaditi se v ljubezni do onega, kojemu je nevošljiv, da bo korenito ozdravil se nevošljivosti. „Ljubezen ni nevošljiva“, ²⁾ govori sv. apostol. Da bo pa srcé pripravil k temu, da bo ljubilo zavidanega,

¹⁾ Modr. 2, 24.

²⁾ 1. Kor. 13, 5.

naj premišljuje, kako zeló je nas Jezus ljubil in priporočal ljubezen do bližnjega. In kakó zeló je nas ljubil? Svojo drago kri je prelil za nas, svoje sovražnike, svoje razžalnike. Ljubi tedaj tudi ti svojega sobrata! Tudi je Gospod izrečno zapovedal: „Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil“.¹⁾

Onega, kojemu si nevošljiv, moreš ljubiti, če zánj moliš, posebno če Bogá hvališ za vse dobro, kar mu je dal. Dalje s tem, da si po zunanjem delaš silo in nevošljivosti nikakor ne daješ na znanje, marveč proti zavidanemu skazuješ se dobrega, usmiljenega, prijaznega in postrežljivega.

Če ti prihajajo skušnjave nevošljivosti, ne smeš muditi se pri njih, temveč moraš Bogá prositi, da ne bi greh nastal iz skušnjav.

To delaj, in nevošljivost ne bo več glodala tvojega srcá, temveč božji mir bo prišel v tvoje srcé.

¹⁾ Jan. 13, 34.

9. Mazilo za oči.

„Z očesnim mazilom pomazili svoje oči, da spregledaš“,¹⁾ tako govori Jezus v skrivnem razodenji sv. Janeza. Tù se govori o duhovnem očesnem mazilu za duhovne oči naše duše, da dobro vidijo. Imeti moramo ravno prave oči.

Ljubi bralec, gotovo si že slišal, da so različne očesne bolezni. Nekteri ljudje so kratkovidni, drugi slabovidni, drugi dvovidni, drugi zlatenični ali rumenovidni. Te očesne napake nahajajo se tudi v duhovnem življenji, in potrebujejo očesnega mazila, vsaka očesna bolezen svojega, da se ozdravijo. Hočem ti sedaj različne očesne bolezni naše duše opisati in zraven očesno mazilo ponuditi.

1. Kratkovidni v duhovnem pomenu so oni, kateri ne vidijo dalječ, ker svoje oči obračajo v časne reči, ne v večne, v pozemeljske, ne v nebeške. To je velika očesna napaka, ki prihaja od tod, ker so

¹⁾ Razod. 3, 18.

za časno srečo preveč skrbni. Zató pravi 16. psalm: „Sklenili so svoje oči v zemljo obračati“, na katero so pripeli svoje srcé. Prenapeta skrb za časne reči vzročuje, da človek nekako nobenega očesa nima za duhovne nebeške dobrôte. Sveti Pavel pa pravi: „Ne gledamo na to, kar se vidi, ampak na to, kar se ne vidi; kar se namreč vidi, je časno, kar se pa ne vidi, je večno“. ¹⁾ Kar se vidi, to so pozemeljske reči, bogastvo, čast itd., kar se ne vidi, to so duhovne, nebeške dobrôte; so nevidne, ker ne moremo s telesnimi in natornimi očmi videti jih, temuč le z duhovnimi očmi svete vere. Najprej moramo tedaj oči sv. vere v nebеса obrniti, v Boga in naš večni namen; dalječ moramo videti; proti nebesom mora tudi naša najime-nitnejša skrb obrnjena biti; saj je vse na tem, in to je opravilo vseh opravil, da si nebеса pridobimo. Potem še le je skrb za časno. Kratkovidni, katerim je preveč mar in si preveč prizadevajo za pozemeljske in posvetne reči, naj pre-

¹⁾ 2. Kor. 4, 18.

mišljajo, kar naš ljubi Odrešenik pravi v tej-le priliki: „Nekega bogatega človeka polje je rodilo obilno sadú. In mislil je sam pri sebi, rekoč: kaj bom storil, ker nimam, kamo bi spravil svoje pridelke? In je rekel: To bom storil: podrl bom svoje žitnice in večje naredil; in vánje bom spravil vse, kar mi je zrastlo in svoje blago. In porečem svoji duši: Duša, veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje! Bog pa mu je rekel: Neumnež! to noč bodo tvojo dušo térjali od tebe; kar si pa spravil, čegavo bo?“ Božji Odrešenik pristavi besede: „Tako je s tem, kateri si nabira bogastvo, in ni bogat v Bogu“. ¹⁾ Oh, ubogi kratkovidni! Pozemeljsko blago, koje pridobiti so trudili se, bodo zgubili, in nebeških dobrot, za ktere so težko resno marali, ne bodo prejeli.

2. Slabovidni so oni, kateri so v veri slabi, ne spoznajo zadosti in ne čislajo katoliške vere, zato se tudi dajo drugim lahko zapeljati. Slabost v veri nastane

¹⁾ Luk. 12, 16—21.

večjidel iz grešnega življenja. Grehi in strasti otemnijo duševno oko in konečno rodijo duhu popolno slepoto. Sv. cerkveni učenik Jan. Krizostom pravi: „Če hočemo, da bo vera v nas globoko vkoreninila se, moramo prizadevati si, da bomo čednostno živeli; zakaj ne moremo nesveto živeti, da ne bi omahovali v veri.“ Da bi skazal, da se trdnost v veri ovira s slabim vedenjem, sklicuje se na sv. Pavla,¹⁾ kateri govori, da so nekteri zavrgli dobro vest, namreč pobožnost in božji strah, in potem odpadli od vere.²⁾ Posebno napuh in nečistost sta že veliko jih pripravila ob katoliško vero.

Iz tega lahko sprevidiš, ljubi bralec, v čem je najiminitnejše zdravilo za slabost v veri, — v spreobrnjenji k Bogu s spokornim in poboljšanim življenjem. Ko je blaženi Klemen Marija Hofbauer čez vse blagovito deloval na Dunaji, predstavljen mu je bil gospod, kateri je sam seboj nezadovoljen žalostno živel. Zgubil

¹⁾ 1. Tim. 1, 19.

²⁾ Hom. 1. de verbis apostoli »Habentes eundem spiritum fidei«.

je bil po branji slabih knjig skoraj vso vero. Blaženi Hofbauer pogovarja se ž njim prav prijazno in reče naposled: „Priatelj, najprej se morate spovedati; če se odkritosrčno spoveste, se vam bo zasvetilo.“ Pripravil je tudi tega dvomljivca, da se je spovedal. Po sv. spovedi je bil on kakor v drugega človeka spremenjen, poln radosti, in vera se je trdno v njem vkoreninila. Ljubi bralec, če je luč sv. vere v tebi oslabela in otemnela po pregrešnem življenji, opravi dobro veliko spoved, nehaj hudobno živeti in živi, kakor se spodobi katoliškemu kristijanu, gotovo se bo tvoja vera potem zmiraj bolj vtrdila v tebi. — Obujaj pa tudi večkrat vero, in prosi Bogá, naj ti jo pomnoži. In tega tebi ni treba še-le povedati, da moraš pridno in prav pazljivo poslušati pridige in krščanske nauke, in to se samo po sebi ume, da se moraš varovati kakor mišnice in drugega strupa veri nasprotnih spisov.

3. Dvovidni so, kakor opomni sveti Bernard¹⁾, taki, ki pri svojih dejanjih

¹⁾ Lib. de praecepto et dispensat. cap. 14.

nekako obračajo eno oko na dober namen, drugo oko na to, da rabijo hudoben pomoček. Njih namen je dober, pa pomoček, ki ga volijo, je hudoben. Dvo-vidnost je nasprotna čistemu očesu, o katerem pravi božji Odrešenik: „Ako je tvoje oko čisto, svetlo bo vse tvoje teló“,¹⁾ to je, če pri svojem ravnanji gledaš priprosto in ravno le na Bogá, če po njegovi sveti volji in dopadenji vravnavaš konec in pomoček, namen in delo, svetila se bo na tebi prava čednost.

Krščanski bralec, ni dovoljeno hudo storiti v dober namen. Tako je, na pr. grešno, lagati, da bi se kaj dobrega doseglo, grešno je, kaj ukrasti, da bi se s tem milošnja dala. Namen ne posvečuje pomočkov. Po zmagi nad Amalekiti si je kralj Savel najboljše reči od plena pridržal nasproti božji zapovedi, da bi Gospodu dar prinesel za zmago. Pa Bog ga je grajal in kaznoval, ker mu je bil zapovedal, da naj pokončá ves plen. Namen kralja Savla je bil pač dober,

¹⁾ Mat. 6, 22.

toda delo je bilo slabo, ker je bilo zoper božje povelje.¹⁾ Voli torej k dobrim namenom le dovoljene, dobre pomočke; skušaj najsvetejšemu božjemu srcu dopasti po namenu svojega srca in tudi po delu.

4. Zlatenični ali rumenovidni so oni ljudje, kateri, ker sami niso dobri, tudi druge slabo sodijo; kakor zlatenični vse vidijo rumeno, tako vidijo v duhovnem pomenu taki vse od slabe strani. Pripravljeni so, besede in dejanja svojega bližnjega hudobno razlagati, in s predrznim dvomom in predrzno sodbo zoper bližnjega grešiti. Toda „ljubezen ne misli nič hudega“, uči sv. apostol,²⁾ in božji Učenik pravi: „kar koli nočete, da bi ljudje storili vam, tega tudi vi njim ne storite.“ — „Ne sodite, da ne bote sojeni.“³⁾ Izgovarjaj grešnika, kolikor moreš, in misli na svoje napačnosti. Če je častitljivi služabnik božji, Gašpar Bufalo

¹⁾ 1. Kralj. 15.

²⁾ 1. Kor. 13, 5.

³⁾ Mat. 7, 1.

(† 1837) kaj slišal o grehih drugih ljudi, imel je navado reči: „O kako slabi smo vendar vsi v tej veliki svetovni bolnišnici!“

10. Strup in pomoček zoper strup.

O svetovnem mestu paganskem Rimu govori skrivno razodenje sv. Janeza, da je podajalo zlat kozarec poln gnjusobe in nečistosti.¹⁾ Te besede morejo se umeti o brezbožnih pisalcih današnjih, kateri nekako v zlatih kozarcih po tiskovinah podajajo gnjusobe brezvernosti in razujzdanosti. Pravim, da podajajo v „zlatih kozarcih“, ker v svojih spisih poslužujejo se sijajne in olepotičene pisave, lepe oblike, prikupljivega opisovanja, da s tem vabijo in napeljujejo k branju. Žal, da se jih toliko dá zvabiti, in poželjivo pijejo strup iz takih kozarcev, čemur sledi duhovna smrt njih duše. Brezbožne tiskovine, ktere povsod podajajo, celó prav vsiljujejo, izhajajo v različni podobi; so časniki, zabavni listi, novine, slike, po-

¹⁾ Razod. 17, 4.

vesti, novele, romani itd., — sam strup. Taki spisi dostikrat napolnujejo posojilne knjižnice, ktere so potem prave strupnice.

Ko je sv. Pavel vero oznanoval v Efezu, prišlo jih je mnogo, ki so verni postali, in spoznali so svoje grehe, in mnogi tistih, ki so imeli slabe knjige, znesli so svoje knjige in sežgali vpričo vseh.¹⁾ Sv. Avguštin opomni k temu: „Izdali so knjige ognju, da ne bi sami izdani bili (večnemu) ognju.“ Ko bi v našem času vse slabe knjige, ktere so v enem samem velikem mestu, n. pr. na Dunaji, na kup znesli in sežgali, kako bi bil to strašno velik ogenj! Kar pa so Efežani storili, naj posnemajo vsi, ki imajo slabe knjige. Naj jih ne samo ne berejo, temveč popolnoma pokončajo v znamenje, da se jim studijo, in da ne bi tiste prišle v roke drugim.

Dôbi si in prebiraj dobre knjige, zgodbe sv. pisma, življenje svetnikov, dobro razlaganje nedeljskih in prazničnih listov in evangelijev, n. pr. Goffine; poučne in pobožne knjige sv. Alfonza,

¹⁾ Djanje apost. 19, 18. 19.

Dejanje ljubezni do Jezusa Kristusa, pripravljanje k smrti, Jezus Kristus v včlovečenji, Jezus Kristus v odrešenji, zmage mučencev, popolni kristijan; Filoteja od sv. Frančiška Salez.; nauk sv. Frančiška Salez. o pravi pobožnosti od P. F. Brucker-ja S. J. — Večkrat beri dobre knjige. Sv. Frančišek Sal. pravi: „Boljše je, dobro knjigo desetkrat brati, kakor deset dobrih knjig enkrat brati.“ Površno branje jedrnatih knjig ti ne koristi veliko.

Tudi ti priporočam katol. časopise.*)

Nikakor ti ne branim, časnikov in zabavnih listov brati, toda vse v njih mora dobro biti. Imamo prav dobrih katoliških koledarjev, ktere brati more biti koristno in zabavno.

II. Za take, ki imajo duhovno vodenico.

Vodenica je podoba mesenega poželenja, pravi častitljivi Beda. „Nečistnik je enak vodeničnemu“, opomni sv. Alfonz.

*) Opazka prelagatelja: Posvetovaj se z gg. duhovniki, kateri časopisi bi bili naj bolj primerni za-te. Pohujšljivih knjig in časnikov brati Bog ne daj!

Takó je tudi res. Vodenični je od vode zabuhel, pa njegove moči vedno bolj hirajo; enako je nečistnik poln kipečega mesnega poželenja, toda njegova moč za dobro in čednosti hira. Vodenični je zmiraj žejen, in čem več pije, tembolj je žejen; poželjivi človek hrepeni po vedno novih sladnostih, in čem bolj skuša zadovoljiti svojo poželjivost, tem silnejše poželi. Vodeničnemu se studijo jedila; poželjivemu je vse zoprno, kar ni mesen užitek, studi se mu, kar je svetega. Izraelci so imeli v pušavi angeljski kruh, in vendar so hrepenili po egiptovskih mesenih loncih.

Izveličani Klemen Marija Hofbauer je imel navado reči, da ima nečistost največ kandidatov za pekel, to je, nečistost bo največ ljudi spravila v pekel. Žal, da se pogostoma godi ta grd greh, kteremu so muke peklenškega ognja pripravljene. Sv. Pavel pravi: „Nikar se ne motite! Ne nečistovalci niti prešestniki ne bodo posedli božjega kraljestva“. ¹⁾ Prav

¹⁾ 1. Kor. 6, 9. 10.

res je, kar opomni sv. Alfonz: „Kdor je hotel enako nespametni živali živeti, ne zasluži prostora na strani svetih angeljev.“

Pomočki ali zdravila zoper to strašno pregreho so:

1. Misli na smrt, sodbo in pekel. Vsak dan umrè 89 do 90 tisoč ljudi; ne veš, kdaj bo ná-te prišla vrsta. Po smrti je sodba. Hočeš li čakati, da boš v peklenški ogenj pahnjen? Moli s kraljem Davidom: „Gospod, presuni moje meso s svojim strahom, da se bom bal tvojih sodb.“¹⁾

2. Pojdi h križu, in premišljuj, kaj je Kristus Jezus trpel za naše grehe, — neizrekljive bolečine na duši, neizrekljive bolečine na telesu. Za vse grešnike brez izjeme, torej tudi in posebno za nečistost je trpel in prelil svojo kri. Kako veliko hudo mora biti greh, mora biti nečistost, ker je sam Božji Sin moral zató tako grozno trpeti! In hočeš delati ta greh, ali morebiti nočeš zapustiti ga? Je - li

¹⁾ Psalm. 118, 120.

Jezus to zaslužil, da ga hočeš tako britko žaliti? Kaka nehvaležnost! Kaka hudobija!

3. Ogibaj se bližnje grešne prilžnosti, „boj se ognja“, kakor sem že v I. delu št. 2. skušal ti v srce vtisniti.

4. Poprimi se vnete molitve, da bi mogel zmagovito ustavljati se nečistim skušnjavam. Kajti brez milosti božje takih skušnjav ne moremo premagati, božjo milost pa, s katero zmoremo vse, dobimo gotovo po molitvi. „Prositate, in bote prejeli,“ uči božji Odrešenik. Če te tedaj napadajo nečiste skušnjave, precej moli, kliči Jezusa in Marijo; pomagala ti bota, da ne boš grešil.

5. Prejmi, dostikrat po prav dobrem pripravljani zakramenta sv. pokore in presvetega Rešnjega Telesa, ki sta najmočnejša pomočka zoper nečisto poželenje in greh.

12. Za mrtvoudne.

Mrtvoudni so tisti ljudje, kateri so vdani duhovni lenobi. Taki se skoro ne ganejo za dobra dela, kakor so mrtvoudni ovirani, da ne morejo rabiti svojih

udov, niti gibati se. O njih moreš razumovati besede sv. pisma: „Roke imajo, pa ne tipajo, noge imajo, pa ne hodijo“;¹⁾ ne poprimejo se nobene reči resno in vneto, in videti je, kakor bi ne mogli hoditi, kadar gre za tó, da bi šli v cerkev, ali k delu, ali sicer kako dolžnost spolnili. Sklenejo, kaj dobrega storiti; kadar pa pride do tega, da bi se lotili dela, preminula jim je dobra volja: „Lenuh hoče, in noče“,²⁾ je brati v pregovorih Salamonovih.

Da ne bi zašel v duhovno lenobo, ali da bi zopet znebil se je, naj ti bodo te le resnice v duhovna zdravila:

1. Lenemu hlapcu, ki je v zemljo zakopal prejeti talent, mesto rabiti in koristno obračati ga, govoril je Gospod strašne besede: „Nepridnega hlapca vrzite v vnanjo temo; tam bo jok in škripanje z zobmi.“³⁾

2. Sveta Mehtilda je slišala nekega dne v nebeški prikazni te le besede: „Ako

¹⁾ Psalm 113, 15.

²⁾ Preg. 13, 4.

³⁾ Mat 25, 30.

bi ljudje vedeli, koliko morejo vsak dan za nebesa zaslužiti in si vence pomnožiti, ko bi vedeli, kako drag in ob enem kratek je življenja čas: vsako jutro, kadar se zbudijo, bi veselja poskakovali in silno zahvaljevali se Bogu, da je po njegovi milosti zopet prisvetil jim dan, v katerem morejo pridobiti si velike zaklade, ki večno obstanejo.“ Kako nespametni, kako nehvaležni proti Bogu so vsi oni, ki tako dragi in kratki življenja čas zapravljajo in zgubljajo z lenobo v božji službi. Zgubé veliko dobroto, ktere ne morejo zopet doseči. Vsako reč, ktero si zgubil, je mogoče zopet najti, na pr. denar, dobro ime, službo itd. Tudi posvečujočo gnado božjo, ktero je grešnik zgubil po smrtnem grehu, more zopet dobiti v zakramentu sv. pokore. Čas pa, ki je minul, ne pride nazaj, ne najdeš ga zopet. Resničen pregovor pravi: Ura zgubljena se ne povrne nobena.

13. Za srčno-bolne.

Veliko rev in nadlog je na svetu. Že pobožni Job je tožil: „Človek, rojen

od žene, živi malo časa in je z mnogimi nadlogami obdan.“¹⁾ Vsled greha smo zgubili raj, in zemlja je postala solzna dolina. So bolečine, ki globoko segajo v srcé, zaničevanje, obrekovanje, nehvaležnost, hudo razžaljenje, otroško popačenje, nezadolženo ubožanje, huda bolezen, smrt itd.

Zdi se včasih, kakor da bi srcé popadeno od žalosti in ranjeno ne hotelo utolažiti se. Toda v duhovni lekarni so prav krepka zdravila za take bolečine. Poslušaj, pobožni bralec, ker boš moral rabiti ta zdravila, če sedaj ne, pa vsaj drug pot; kajti križev in težav ne manjka nobenemu človeku, dokler ni šel v kraljestvo večnega veselja.

1. Velika tolažba v trpljenji je verska resnica: Bog je naš Oče. Da, to je Bog, naš Oče je; Jezus Kristus sam je napotil nas v molitvi, katero je učil, naj Boga imenujemo našega Očeta. Sv. Lenard iz Porto-Mavricija je bil pri najžalostnejših prigodkih vedno veselega duhá; ker njegov „Credo“ (vera) so bile besede:

¹⁾ Job 14, 1.

„Vse prihaja od Božje roke“, in Bog je naš Oče, ki nas neskončno ljubi, bolj nas ljubi, kakor mi sami moremo ljubiti sebe, in ki nam le iz ljubezni pošilja nadloge, ker vé, da jih potrebujemo, da so nam koristne. Kteri trpijo, so ljubljenci božji. Nadloge prav primerno imenujemo božja obiskovanja, n. pr. če pravimo: Bog me je obiskal s tem križem. Obiskujemo pa samo one, ki so nam ljubi; enako Bog obiskuje z britkostmi one, ktere ljubi. To je prav dobro vedela sveta Elizabeta, deželna grofinja s Thuringa. Dvajset let stara je postala vdova, in njen malopridni svak se je polastil vladanja, zavrgel jo s tremi nedoraslimi otroci in spodil iz knežjega gradu in prognal iz dežele. Ubožna in zapuščena je o mrzlem zimskem času v Ajzenahu (Eisenach) iskala prenočišča, toda zastonj, ker je bilo pod kaznijo prepovedano dati jej stanovanje. Tedaj je prišla pred mesto k ubožnemu stanovanju in jokaje prosila, naj bi jo sprejeli. Gospodar je bil pri volji jo sprejeti, pa ne v svojo hišo, ampak v svinjak. Tam je prenočila, ko

je bil gospodar izgnal prešiče. O polnoči zasliši od bližnjega frančiškanskega samostana zvonček zvoniti, v znamenje, da menihi opravljajo ponočno cerkveno molitev. Gre v cerkev in menihe po končani cerkveni molitvi prosi, naj pojejo Te-Deum (zahvalno pesem) v zahvalo za vse britkosti, s kojimi jo je Bog sedaj pomilostil. Glej, sv. Elizabeta je prav dobro védela, da so nadloge in britkosti velike milosti božje, zato se je Bogu zahvalila zanje. Kako je bila ta hvala dopadljiva božjemu srcu! Sv. Alfonz pravi: „V zopernostih moliti: Bog bodi slavljen, je več vredno, kakor tisočkrat Boga zahvaliti, kadar se nam dobro godi.“

2. Velika tolažba v trpljenji je Jezus Križani. Njegove rane po vsem telesu nam kličejo: Glejte, kako zeló sem vas ljubil, pridite in ljubite me! Ljubezen zahteva vzajemno ljubezen. Krščanska duša! pomisli, Jezus Kristus je nas tako zeló ljubil, da je náse vzel najbritkejše težave, življenje sklenil v najsramotnejši in najgrozovitejši smrti. Ne bomo torej radovoljno sprejeli križ, ki ga nam naloži

očetovska božja roka, in hoteli z Jezusom trpeti, ki je neskončno več trpel za nas? Ako te obrekujejo, zaničujejo, preganjajo; poglej na našega Odrešenika, ki zasramovan, zasmehovan in od vseh zapuščen kot nedolžno božje jagnje umrè na križi. Ako te trpinči britka bolezen, glej, kako križani Jezus s trnjevo krono na glavi visi na trdem lesu, preboden na rokah in nogah s tumpastimi žeblji, ne da bi se mogel gibati, poln ran in krvi od podplatov do temena. Ako te strah in žalost navdaja, poslušaj, kako Jezus, žalosten do smrti, brez tolažbe in polajšanja kliče nebeškemu Očetu: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!“ S svojo neutolažljivostjo je zaslужil nam tolažbo v težavah. Kako zdravilno, tolažilno, kako osrčevalno je vsem, kateri trpijo, premišljevati trpljenje Kristusovo! Ko je Napoleon I. svetnikom podobnega Pija VII., papeža, kterega je v britkem zaporu imel, vprašal nekega dne, kaj da v dolgih urah v zaporu bere, pokaže papež svoj križ in pravi: „Tu kaj je moja knjiga.“ Iz te knjige je Pij VII. zajemal tolažbo v britkostih, po-

trpežljivost v svojem prežalostnem položaji, stanovitnost v zagovarjanji cerkvene prostosti nasproti prevzetovanju vladoželjnega Napoleona.

3. Velika tolažba v nadlogah je božje srcé Jezusovo. Polno je dobrote in sladkosti vsem, ki k njemu pribežé. Obrni se, žalostna duša, k temu Srcu, ki te tako zeló ljubi; potolažilo in pokrepčalo in zljajšalo in rešilo te bo. Jezus Kristus sam je obljubil, da nas bo v stiskah tolažil in krepčal, če se bomo obračali k njemu: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“¹⁾ Če moliš zaupljivo in stanovitno k božjemu Jezusovemu srcu, posebno v cerkvi pred najsvetejšim Zakramentom, rešen boš svojega križa ali pa prejel velike gnade, da boš s križem pridobil si veliko zaslug in zaslužil prav lep venec v nebesih. Moli pa tudi k žalostni Materi Božji, ona se bo za te potegovala in pomagala ti s svojo mogočno prošnjo.

¹⁾ Mat. 11, 28.

4. Velika tolažba v trpljenji so nebesa. Lepo govori sv. Janez Krizostom: „Rév polno je življenje; pa le na tej zemlji; milovanja vredno je življenje, pa le nekaj časa; polno je solz in bolečin, pa le od danes do jutri. Ali prava sreča je večna in biva v nebesih.“¹⁾ Če življenja nadloge, ki so kratke in minljive, potrpežljivo in vdano nosiš iz ljubezni do Bogá, prejel boš zato v nebesih večno izveličanje, ki presega ves naš um. Ko so katoličane preganjali za časa kraljice Elizabete na Angleškem, peljali so duhovna, ki mu je bilo imé Clifton (reci Klift'n) v verigah po mestnih cestah v Londonu v ječo. Stopal je s takó veselim obrazom, da so se vsi ljudje čudili. Videvši to, začel se je prisrčno smejati. Pa ko se ljudstvo še bolj čudi in vprašuje, zakaj se on edini smeja v svojem žalostnem položaji, ko ga vendar vsak miluje, odgovori, da zató, ker ima pri tej kupčiji dobiček.²⁾ Pri vseh nadlogah tega

¹⁾ In 2. ep. ad Tim. Hom. 4.

²⁾ Die engl. Martyrer unter Elisabeth, von Spielmann, S. J. str. 181.

življenja, v revščini, zaničevanji, bolezni itd. moremo le dobiček imeti, če nam srcé ne upade, temveč to, kar nas boli, radovoljno in vdano trpimo. Ta dobiček pa je neskončno velik, ker po nauku sv. Pavla „trpljenje sedanjega časa se ne dá primerjati prihodnji časti, ktera bo nad nami razodeta.“ ¹⁾

14. Domača zdravila zoper strah pred smrtjo.

Da boš mogel dobro, srečno umreti, moraš pošteno živeti. Umetnost srečno umreti je v umetnosti pošteno živeti. So pa pobožni ljudje, ki se bojé smrti. V resnici velika milost božja je, ves miren v Gospodu in utolažen brez strahú seliti se iz tega svetá v večnost. Sveti zakrament poslednjega olja olajša nevarno bolnemu britkost zarad smrti, ki se približuje in zarad prihodnje sodbe. Tudi je še drugo zdravilo za strah pred smrtjo. Sv. Vincencij Pavljanski je imel navado reči, da je ljubezen do revnih naj-

¹⁾ Rim. 8, 18.

boljši pomoček zoper strah pred smrtjo. To trditev le izreči ni bilo dovolj svetniku, temveč tudi spričal jo je z besedami sv. pisma: „Blagor mu, kdor se spominja ubozega in potrebnega: njega bo Gospod rešil ob hudem dnevu“, ¹⁾ to je, ob smrtnem dnevu; to sv. Alfonz razlaga takó: ob dnevu njegove smrti ga bo Gospod rešil britkosti. Takó je tedaj obljubil nam Bog sam, da bodo srečno in mirno umrli oni, ki pridno revnim pomagajo in dobro delajo iz ljubezni do njega. Da bi utrdil resnico, da je ljubezen do revnih najboljše zdravilo za strah pred smrtjo, skliceval se je tudi na mnogo, kar je o tem skušal. In on sam, kojega življenje in delovanje je bilo zgolj ljubezen, je umrl mirno, v sladkem pokoji Gospodovem.

Zakaj je pač Bog ravno z deli krščanskega usmiljenja sklenil milost srečne in mirne smrti? Menim, da poglobitno iz dveh vzrokov: 1. Ker Jezus Kristus vse dobro, kar delamo revnim in stiskanim, takó čisla, kakor bi se njemu samemu

¹⁾ Psalm. 40, 1.

bilo zgodilo. 2. Ker z deli krščanskega usmiljenja si pridobimo v revnih, ktere podpiramo, veliko prošnikov.

15. Univerzalno ali občno zdravilo.

Občno zdravilo za vse duhovne bolezni ali grehe in ob enem občni pomoček za dušno zdravje ali za vse čednosti je edinost naše volje z najsvetejšo Božjo voljo. Ta enoličnost je v tem, da le to hočemo, kar Bog hoče, in da nočemo, kar Bog noče. Ono pa, kar Bog noče, temveč sovraži in studi, je greh; toda dobro, čednost, svetost hoče in ljubi Bog, in tudi zahteva od nas, ker, kakor govori sv. apostol, „to je volja Božja, vaše posvečenje“. ¹⁾ Če si bomo torej prizadevali svojo voljo Božji volji podvreči, ogibali se bomo greha resno in vneto, in živeli čednostno in Bogu dopadljivo. Nek svetnik je rekel, da je izročitev v Božjo voljo vir vsaki čednosti in smrt vsem pregreham. Sv. Vincencij Pavljanski je popolno vdanost v Boga imenoval za-

¹⁾ 1. Tesal. 4, 3.

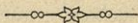
popadek vseh čednost. Sam ni družega želel, kakor vselej in povsod delati, kar je Bogu dopadljivega. Sv. Frančišek Salezij je večkrat rekel s sv. Pavlom: „Gospod, kaj hočeš, da naj storim?“ S temi besedami je hotel zaznamovati svoje hrepenenje, v vseh rečeh božjo voljo spolnovati. Sv. Marija Magdalena Paciška je bila polna veselja, če je le samo besedi slišala: Božja volja. Blaženemu Klemenu Mariji Hofbauerju je bil najljubši izrek: „Kar Bog hoče, kakor Bog hoče, ker Bog hoče, dokler Bog hoče.“

Vse je na tem, da po najsvetejši božji volji vravnamo svoje mišljenje in hotenje, svoje dejanje in nehanje. Dolžni smo z Bogom hoteti in z Bogom nehoteti. Sv. Vincencij Pavljanski je božjo voljo imenoval živelj (element), v katerem naj živi duša, in izveličanje, kojega naj neprenehoma išče. Zató je tudi Jezus Kristus učil nas moliti, da bi na zemlji tako spolnovali božjo voljo, kakor jo v nebesih spolnujejo angelji in svetniki: „Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji.“ Kako nebeško

življenje bi bilo, ako bi vsi ravnali se po Božji volji!

Stane pa truda, predno je naša volja v vseh rečeh Božji volji enolična, ker je pri tem treba neredne nagone, želje, pohlepe in strasti resno in stanovitno premagovati. Ali kdo ne bi hotel rad premagovati se, če pomisli, da je pri tem zdravje in posvečenje naše duše. Nismo li dolžni za Jezusom Kristusom hoditi, ki je mogel reči o sebi: „Delam vselej, kar je mojemu Očetu dopadljivo!“ Kdor tukaj hodi za božjim Odrešenikom, vladal bo ž njim v nebesih vekomaj. O recimo prav pogostoma: Gospod, zgôdi se tvoja volja; — jaz hočem le, kar ti hočeš; in nikake reči nočem, ktere ti nočeš; — pripravljeno je moje srcé, pripravljeno je moje srcé. Prav velikokrat, posebno ko je začel delo, ponovil je sv. Vincencij Pavljanski namen: „Moj Bog, sedaj bom delal ali opustil to, ker menim, da ti je dopadljivo.“ Pa tudi prav gostokrat prosimo Bogá, naj blagovoli dati nam milost, da bomo živeli, kakor On hoče, da bomo potem kdaj z Njim vekomaj živeli v nebeški

slavi. Prosimo pomoči božjo Mater ; njena volja je bila vselej najprisrčneje zedinjena z božjo voljo, in s to popolnema eno.

Sklep.

I. Krščanska vodila za življenje.

Pobožni bralec, na konci smo sedaj, pa žene me, da bi ti še povedal nekatere reči, ktere ti bodo prav koristne, in sicer podal ti bom najprej krščanska vodila za življenje, ki ob kratkem obsegajo najvažnejše od tega, kar sem poprej govoril.

1. Opravljaj pobožno vsak dan jutranjo molitev, zahvali Boga, da te je ponoči ohranil in varoval vsega hudega; prosi ga milosti in blagoslova za ves dan, priporočaj se maternemu srcu preblazene Device Marije, prosi svojega sv. angelja varha in svojega sv. patrona, tudi druge svetnike, ktere posebno častiš, da ti pomagajo.

Pri jutranji molitvi obudi dobri namen, s katerim ljubemu Bogu daruješ vse misli, besede, dejanja in nadloge vsega dneva. Reci na primer:

Naj mislim, delam, govorim, trpim,
V ljubezni Tebi, moj Bog, posvetim.

Obudi zjutraj tudi pobožno željo, da želiš vseh odpustkov vdeležiti se, kateri so sklenjeni z molitvami in dobrimi deli, ktera boš danes opravljal; če potem opravljaš take molitve in dela, dobiš tudi (to se vé, če si v posvečujoči gnadi) odpustke, ne da bi potrebno bilo na odpustke misliti.

2. Med dnevom večkrat misli na Bogá, ki je vsegapričujoč, ki vse vidi in vse vé. Boj se s kakim grehom ga razžaliti. Ne mudi se pri skušnjavah; da bi jih mogel premagati, kliči imeni Jezus in Marija. V srcu moreš govoriti: Gospod Jezus, usmili se me! Marija pomagaj, Marija pomagaj mi! Rajši umreti, kakor grešiti! Ponavljalj prav velikrat to ali kako drugo molitvico, če te dolgo nadleguje skušnjava.

Ogibaj se slabih družčin in nevarnih priložnost, posebno onih, ktere bi utegnile

škodovati sv. čistosti. Varuj se vsega nespodobnega govorjenja.

Ponavljaj med dnevom večkrat dobri namen, ki si ga storil zjutraj, posebno, kadar začneš kaj delati, ali kadar se ti kaj neprijetnega zgodi. Reči moreš: O moj Bog, vse ti darujem! O moj Bog, vse iz ljubezni do tebe!

Pozdravljaj med dnevom v duhu tudi preblaženo Devico Marijo, ter reci: O Marija, bodi in ostani moja dobra Mati; jaz hočem biti tvoj dobri otrok.

Moli pridno in tudi delaj pridno! Varuj se lenobe. Natanko spolnuj svoje stanovske dolžnosti!

3. Ob nedeljah in praznikih moraš vneto in pobožno biti pri Božji službi. Daruj te dneve Gospodu, kateremu so posvečeni. Moli, beri kako duhovno knjigo, obiskuj bolnike. Misli ob nedeljah, ob praznikih na večni pokoj, na večno veseli praznik izvoljenih v nebesih, obujaj v sebi hrepenenje po nebesih, naši domovini; kajti vsi smo popotniki in tujei na zemlji in nimamo stanovitnega dóma na tej zemlji.

Prejemaj večkrat zakramenta sv. pokore in presvetega Rešnjega Telesa, in prav dobro se na to pripravljaj. Če hočeš iti k sv. obhajilu, misli že prejšnji večer na neizrekljivo srečo, ki ti bo podeljena prihodnji dan. Preslavljaljaj potem najsvetejši Zakrament nekako z besedami: Hvaljen in čiščen bodi najsvetejši Zakrament na vseh altarjih vesoljnega svetá. To hvalo ponavljaj, ko se zjutraj, ali tudi, ko se po noči zbudiš. Enako pozdravljaj presveto Rešnje Telo, Jezusa v presv. Zakramentu, ko greš memo cerkve.

4. Prizadevaj si za veliko pobožnost in ljubezen do božjega Srca Jezusovega, in daruj se mu večkrat. V srcé si vtisni, da je Jezus velike obljube dal iskrenim častilcem njegovega presvetega Srcá. Priporočam ti, daj sprejeti se v bratovščino presvetega Srcá Jezusovega.

Moli vsak dan, ako ti je mogoče, rožni venec, morebiti en del, namreč pet skrivnost rožnega venca.

O praznikih Matere Božje posebno pridno moli k njej, naši ljubi Gospej, priporočaj se njenemu varstvu in prosi

jo prav velike ljubezni do Jezusa in stano-
vitnosti do konca. Rad moli za uboge duše
v vicah in daruj zánje večkrat odpustke.

5. Zvečer, predno greš spat, zahvali
ljubega Bogá, ker te je po dnevu ohranil
in obsipal z dobrotami in gnadami. Potem
sprášuj vest in resno obudi popolno ke-
sanje nad svojimi grehi. Nato priporoči
za to noč Bogú svojo dušo in telo, kliči
preblaženo Devico, naj prosi záte in ti
pomaga, prosi svojega sv. angelja varha
in svetnike, ktere posebno častiš, naj
čujejo nad teboj, in pojdi v blagoslovu
božjem počivat, da bi prihodnji dan, ako
ga boš doživel po božji previdnosti, po-
krepčan in trden služil Bogú z novo vnemo.

Naj živi Jezus, naj živi Marija v
tvojem srcu!

2. Obljube,

*ktere je božji Odrešenik dal častilcem
svojega presv. Srcá po blaženi Marjeti M.
Alacoque (Alakók) iz reda obiskovanja.*

Krščanski bralec, priporočal sem ti
večkrat pobožnost do presvetega Srcá

Jezusovega in tudi v krščanskih vodilih za „življenje“ kazal velikanske obljube, ktere je božji Odrešenik dal njim, kateri častijo njegovo presveto Srcé. Sedaj naj ti te obljube natanko naznamim; o njih verjetnosti nikakor ne moremo dvomiti, ker so bile od sv. apostolskega Sedeža preiskovane in potrjene, predno je bila častitljiva Marjeta Marija Alacoque (Alakók) za izveličano razglašena. Obljube za častilce božjega Srcá Jezusovega so te-le:

1. Podelil jim bom vse njih stanu potrebne gnade.

2. Dal bom mir njihovim družinam.

3. Prebogat blagoslov bom razlil nad vsa njihova početja (podvzetja).

4. Našli bodo v mojem Srcu varno pribežališče v svojem življenji in posebno o smrtni uri.

5. Tolažil jih bom v vseh njihovih nadlogah.

6. Grešniki bodo našli v mojem Srcu neskončno morjé usmiljenja.

7. Mlačne duše se bodo po tej pobožnosti znova vnele, in vnete bodo pri

naglem napredovanji v popolnosti podpirane.

8. Onim, ki delujejo v dušni blagor, podelil bom gnado ganiti najtrdovratnejša srca. Delovali bodo s čudovitim vspehom, če so navzeti pristrčne pobožnosti do mojega Srcá.

9. Blagoslovil bom stanovanja, v katerih bo podoba mojega Srca v češčenje izpostavljena.

10. Imena onih, kateri si prizadevajo to pobožnost razširjati, naj bodo neizbrisljivo zapisana v mojem Srcu.

11. Delil bom brez mere in konca milosti onim, kateri jih iščejo v mojem Srcu.

»O kako sladko je umreti onemu, kateri je neprenehoma imel pobožnost do presvetega Srca Njega, ki bo kdaj nas sodil.«

Blažena Marjeta Marija Alacoque.

3. Koreniti izkaz zdravilnih nasledkov duhovne lekarne.

Blaženi Klemen Marija Hofbauer je bil na Dunaji nekega dne poklican k ne-

varno bolnemu baronu, ki se je trdovratno branil svete zakramente prejeti. Svetnik pride in reče mu: „Gospod baron, spovejte se, in bodite zagotovljeni, da bote prišli v nebesa.“ Ves osupnjen nad tem govorjenjem odgovori baron: „Kaj pravite P. Hofbauer? Je li to zagotovo res?“ „Prav gotovo“, odvrne P. Hofbauer. Na to bolnik: „Če je to takó, potem se hočem precej spovedati.“ In spové se poln tolažbe in veselja, ker ga je P. Hofbauer zagotovil, da bo prišel v nebesa. Žal, da se jih dandanašnji veliko brani, rabiti izveličanske pomočke katoliške cerkve, zdravila duhovne lekarne, ker, kakor oni baron na Dunaji, ne pomislijo ali ne vedó, kaka gotova zdravilna moč je v teh božjih zdravilih. Glej, krščanski bralec, sv. zakramenti za gotovo delijo gnado vsem, kateri jih vredno prejemajo. Za to nam je porok beseda Jezusa Kristusa, večne Resnice; povedal je to in pripoveduje vedno po nezmotljivem učeništvu katoliške cerkve; tako tedaj je tudi res. Če torej prejmeš zakrament svete pokore ali najsvetejši zakrament Rešnjega

Telesa ali kak drug zakrament in si za to dobro pripravljen, gotovo se boš udeležil njihovih gnad. Ravno taka je z nauki Jezusa Kristusa, ktere katoliška cerkev oznanuje z nezmotljivo gotovostjo; kdor veruje in dela, kar katoliška cerkev zapoveduje verovati in delati, in se podvrže njenim ukazom, kakor je naročil in hoče Kristus, bodi prepričan, da bo rešen in bo dospel v večno izveličanje. Tudi zato je porok nam beseda Kristusova, večne Resnice, ker je obljubil večno življenje vsem, kateri njegovo cerkev poslušajo; verujejo, upajo, ljubijo, živijo, kakor uči po svoji katoliški cerkvi.

Imamo pa tudi neštevilne priče za moč zdravil, ki so v duhovni lekarni katoliške cerkve. Te priče so neštevilni svetniki katoliške cerkve. Kajti s čim so se posvetili? Po čem so dospeli v nebeško slavo? Po izveličanskih pomočkih, ki se nahajajo v katoliški cerkvi in le v njej sami: s temi so se posvetili, ker so jih dobro obračali in vneto rabili. Samo naša cerkev ima svetnike, kojih svetost je Bog sam spričal in potrdil z obilnimi in ne-

utajljivimi čudeži; protestanti in druge krivoverske družbe ne morejo pokazati niti jednega svetnika. Torej, ljubi bralec, delaj tako, kakor so ljubi svetniki delali. Bodi stanovit in v pravi, katoliški veri, vadi se pridno v čednostih, ktere je nas učil Kristus z besedo in zgledom; vneto rabi milostne pomočke sv. cerkve, in dospel boš gotovo do velike pobožnosti, popolnosti, svetosti in kdaj v nebesih prejel venec večnega življenja. Hočem ti sedaj še za končno točko v korist in pomoč navesti nekatere zglede lepe smrti, iz kterih boš sprevidel, da navadno človek tako umrè, kakor je živel.

4. Zgledi lepe smrti.

Sv. Frančišek Asiški je bil v svoji najsilnejši revščini, ktero je bil prostovoljno izvolil, in pri mnogem pomanjkanji in pokorjenji, ktero si je nakladal, vselej jasnega obraza in poln svetega veselja v Bogu. Tako je tudi umrl. Bil je velik prijatelj duhovnega petja. Pel je tudi, ko se mu je smrt bližala, in spod-

bujal je druge, naj bi tudi peli. „Ali, moj oče“, pravi brat Elija, „pri smrti naj bi človek pač veliko bolj jokal, kakor pel.“ Svetnik odgovori: „Ali jaz ne morem družega, kakor peti, ker vidim, da bom v kratkem tje šel Boga gledat in uživat.“ Zaspal je mirno v Gospodu l. 1226.

Sv. Peter iz Verone je imel krivoverske starše in sorodnike. Dečka sedem let starega — vpraša nekega dne, ko je bil iz šole prišel domu, njegov krivoverski stric, kaj da se je učil v šoli? Zeló vesel pové deček apostolsko vero: „Verujem v Boga očeta vsegamogočnega, stvarnika nebes in zemlje“ itd. Uči se pozneje v Bolonji in stopi v dominikanski red. Vneto oznanuje sveto vero. Krivoverci ga zato preganjajo z ljutim sovraštvom in dobé zavrata nega morilca, ki ga napade na potu v Milan, z mečem maha po njegovi glavi in ga pobije. Ko svetnik že umira, še moli apostolsko vero, ktero je že kot 7letni deček z veselo srčnostjo povedal svojemu krivoverskemu stricu: „Verujem v Boga očeta vsega-

mogočnega, stvarnika nebes in zemlje," itd. Umrl je l. 1252.

Prve molitvene besede, ktere je sveta Roza Limanska kot otrok izrekla, so bile: „Jezus, Jezus, bodi pri meni.“ Zadnje so bile te besede, ktere je molila, ko je v 32. letu svoje starosti šla v nebeško veličastvo. Bila je devica iz reda sv. Dominika, od Bogá z velikimi gnadami oblagodarjena; cerkev slavi posebno njeno gorečo ljubezen do Jezusa in njeno srčno potrpežljivost v notranjem in zunanjem trpljenji. Umrla je l. 1617 in je prvi cvet med svetniki amerikkanskimi.

Sv. Vincencij Pavljanski je začetnik družbe misijonskih pridigarjev, Lazaristov, in družbe usmiljenih sester. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno delom ljubezni do bližnjega. Ni bilo pomanjkanja niti siročine, kjer bi se on ne bil trudil, pomoči preskrbeti. Njegova delavna ljubezen se je raztegovala na rokodelce in obrtnike, vdove in sirote, na kristijane, ki so zdihovali v turški sužnosti, na device, ki so bile v nevarnosti, na ženske osebe, ki so bile za-

grešene, na popačeno mladino, na najdence, na kaznjence, na bebbe. Umrl je v 85. letu svoje starosti prav sladko in mirno. Ena najljubših mu molitvic, dokler je bil zdrav, je bila: „O Bog, glej na mojo pomoč; Gospod hiti mi pomagat.“ Ravno to mu je bila najljubša molitev v njegovi zadnji bolezni. Zapovedal je svojim družnikom, naj mu jo večkrat narekajo. Ko so tedaj zopet enkrat molili: „Bog, glej na mojo pomoč“, odgovoril je s slabim glasom: „Gospod, hiti mi pomagat“, in je zaspal v Gospodu. Njegova preslavna smrt se je zgodila v l. 1660.

Sv. Filip Nerij se imenuje v Rimu apostol, ker je v tem mestu čudovito delal v čast božjo in dušam v izveličanje z apostolsko vnemo in s prevelikimi milostmi. Znal je z ljubeznijo in srčno veselostjo, ki se je kazala tudi v zunanjem, polastiti se src ljudi, da bi jih vodil k Bogu in k popolnemu krščanskemu življenju. Vsem, ki so prišli k njemu, délo je dobro biti blizo njega in čutili so se močno spodbujane k dobremu; malo besed je go-

voril in globoko, ter za vselej ginil pričujoče. Srcé mu je prečudno bilo iz ljubezni do Bogá, posebno vneto do Jezusa v najsvetejšem Zakramentu. Silno hrepenenje zediniti se z Jezusom v svetem obhajilu, ktero je čutil, ga je večkrat opoviralo v spanji. Ko so mu v zadnji bolezni prinesli sv. popotnico, klical je solzeč se: „Glejte, moja ljubezen, glejte Njega, ki je vsa moja ljubezen in moja največja dobrota, dajte mi brž mojo ljubezen!“ Ko je bil prejel sv. obhajilo, je rekel: „Sedaj sem prejel pravega zdravnika duše moje; o nečimurnost nad vse nečimurnosti, vse je nečimurno. Kdor kake druge reči želi, kakor Kristusa, ne vé, česa išče, niti kaj da hoče.“ Umrli je v velikem pokoju, hrepeneč ločiti se in s Kristusom biti, v l. 1595 v Rimu.

29. januvarija 1888 je bil častitljivi služabnik Božji, Klemen Marija Hofbauer, iz družbe redemptoristov (Odrešenikove), od sv. očeta Leona XIII. prištet številu izveličanih. Domači svetnik je, kajti bil je rojen v Tasvici (Tasswitz) v Moraviji in umrl na Dunaji. Prav posebno

velika je bila njegova vnema za izveličanje duš, ravno taki tudi sad in vspehi njegove vneme; spreobrnil je namreč neštevilne grešnike, k popolnosti pripeljal veliko število po pobožnosti hrepenečih duš, veliko protestantov zavrnil v naročje katoliške cerkve, na Dunaji z nova oživil vero in katoliškega duhá. Bil je Dunaju resničen apostol. Nevarno bolan prejme z veliko pobožnostjo sv. zakramente za umirajoče. Ko se smrt približuje, zdi se mu, kakor bi neprenehoma notranje molil. Njegov zadnji dan jih je bilo veliko pričujočih, kateri so hoteli priče biti njegove srečne smrti. Kar ura bije dvanajst in zvonovi zvoné angeljevemu češčenju. Pričujoči, ki odveč pazljivo gledajo na umirajočega, ne opazijo zvonjenja. Blaženi zbere vse svoje moči ter pravi: „Molíte, zvoni angeljevemu češčenju.“ Vsi pokleknejo in opravijo molitev. Ko pa vstanejo in se bližajo postelji, vidijo, da je umrl. Pater Hofbauer je gojil posebno pobožnost do Marijinega oznanjenja in včlovečenja Božjega Sina; in glej, umrl je tudi v tem, ko je cerkev z zvonenjem spominjala

na oznanjenje Marijino in na včlovečenje Jezusovo. Umrl je 15. marca 1820.

Naš Bog in Odrešenik je umrl potem, ko je govoril besede: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Kristusu enako je umrlo več svetnikov, kakor sv. Nikolaj škof; sv. Hijacint, iz dominikanskega reda; sv. Janez od križa, iz reda karmelitov, ko so se jim narekale besede: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Tudi blaženi Felton, eden angleških mučencev, ki so za časa grozovite kraljice Elizabete svoje življenje darovali za višo oblast apostolskega Sedeža, rekel je, predno so ga umorili: „Gospod, v tvoje roke izročim svojo dušo.“

KAZALO.

Predgovor	Stran 3
---------------------	------------

Vvod.

1. Kako je umeti naslov te knjižice? . . .	6
2. Zdravnik in bolnik	9
3. Iz česa je duhovna lekarna	11

Prvi del.

Branila proti dušnim boleznim.

1. Ogibaj se okuženja	16
2. Boj se ognja	20
3. Čuvaj hišna vrata	23
4. Ogibaj se prepiha	27
5. Nebeška lestvica	31
6. Zdravje bolnikov	36
7. Studenec življenja in zdravja	40

Drugi del.

Zdravila za dušne bolezni.

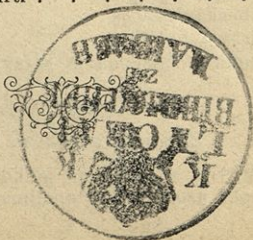
1. Zdravilo za duhovno jetiko ali sušico . . .	44
2. Zoper prostovoljno omahovanje	48

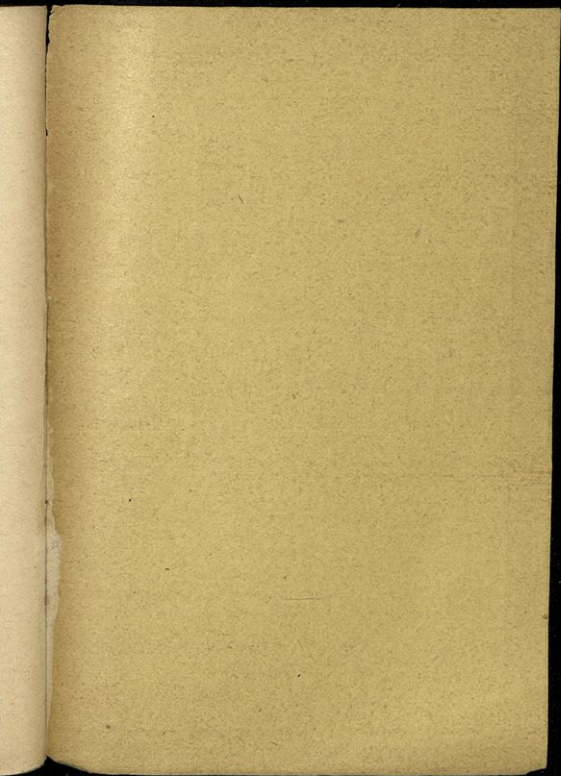
II

	Stran
3. Zoper mraz boječnosti pred ljudmi	50
4. Kakó je sv. Ignacij Frančiška Ksav. rešil posvetnega duhá	53
5. Zdravilo za mrzlico lakomnosti	57
6. Kako je sveti Filip Nerij mladenča ozdravil omotice častilakomnosti	60
7. Zoper popade besnosti	62
8. Zoper kostno gnjilobo — nevošljivosti	66
9. Mazilo za oči	69
10. Strup in pomoček zoper strup	76
11. Za take, ki imajo duhovno vodenico	78
12. Za mrtvoudne	81
13. Za srčno-holne	83
14. Domača zdravila zoper strah pred smrtjo	90
15. Univerzalno ali občno zdravilo	92

Sklep.

1. Krščanska vodila za življenje	95
2. Obljube našega božjega Odrešenika ča- stilcem njegovega presvetega Srcá	99
3. Koreniti izkaz zdravilnih nasledkov du- hovne lekarne	101
4. Zgledi lepe smrti	104

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Stolni trg št. 6

priporoča naslednje knjige:

„**Dušna pomoč za bolnike**“, ali pri-
zgledi in molitve za bolne in umirajoče kristijane.
Prve bukve. Na svitlo dal **Janez Zupančič**,
nekdanji duhovni pomočnik v Moravčah. Z do-
voljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva.
Drugi predelani in popravljeni natis. (1887.) V
usnji 1 gld. 25 kr.

„**Zgledna pomoč za bol-
nike**“, ali Zgledi, prigovori in molitve za
bolne kristijane. Dušne pomoči druge
bukve. Na svitlo dal **Janez Zupančič**, župnik.
Z dovoljenjem vis. častitega Ljubljanskega knezo-
škofijstva. Drugi predelani in popravljeni natis.
(1888.) V usnji 1 gld. 25 kr.

„**Duša popolna**“, ali molitve,
prigovori in
zgledi za dušo hrepenečo po popolnosti. Na svitlo
dal **Janez Zupančič**, nekdanji duhovni pomočnik
v Moravčah. Z dovoljenjem vis. častitega Ljub-
ljanskega knezoškofijstva. Drugi natis. (1887.)
V usnji 1 gld. 25 kr.

